

Raport o stanie Gminy Zabłudów za 2023 rok

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Raport o Stanie Gminy Zabłudów za rok 2023. Przedkładam go Radzie Miejskiej w Zabłudowie oraz mieszkańcom jako źródło podstawowej wiedzy o działaniach gminy i jeden z elementów polityki transparentności działań urzędu. Jest to już szósty tego rodzaju dokument przygotowany zgodnie z wymogami ustawy o samorządzie gminnym. Będzie on przedmiotem debaty podczas sesji Rady Miejskiej, na której radni oprócz głosowania w sprawie udzielenia burmistrzowi wotum zaufania, będą głosowali w sprawie absolutorium dla Burmistrza.

Przedstawiany raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, uchwał Rady Miejskiej i budżetu gminy za rok 2023. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Zabłudów do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości Gminy.

Celem przygotowania niniejszego raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Zabłudów. Zgromadzone w nim zostały dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według danych dostępnych na dzień opracowania raportu.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy.

Raport zawiera dane z następujących obszarów działalności Gminy:

- demografia
- finanse
- środowisko naturalne
- warunki życia mieszkańców
- pomoc społeczna
- kultura, sport i rekreacja
- bezpieczeństwo publiczne

Informacje zebrane i rozważane w niniejszym dokumencie pochodzą z zasobów Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych Gminy.

Analizie poddano szereg dokumentów będących w posiadaniu Urzędu, takich jak:

- sprawozdania z wykonania budżetu gminy, informacje o stanie mienia komunalnego,
- sprawozdania z działalności poszczególnych jednostek, dokumenty planistyczne, wszelkie
- sprawozdania i raporty przygotowywane za okres 2023 r.

Rok 2023 to czas bardzo intensywnej, systematycznej pracy, opartej na ogromnej dyscyplinie finansowej, dla dobra całej gminy oraz wszystkich Jej Mieszkańców. Nasze wspólne dokonania są konkretne i niezaprzeczalne, są dowodem aktywności władz samorządowych, sołtysów, pracowników jednostek organizacyjnych i pracowników urzędu.

Charakterystyka Gminy

WOJEWÓDZTWO – podlaskie

TYP – miejsko - wiejska

POWIAT – białostocki

SIEDZIBA WŁADZ GMINY –
Zabłudów

SĄSIEDNIE GMINY – [Białystok](#),
[Bielsk Podlaski](#), [Gródek](#),
[Juchnowiec Kościelny](#),
[Michałow](#), [Narew](#), [Supraśl](#)

SOŁECTWA – Aleksicze,
Białostoczek, Bobrowa ,
Ciełuszki, Dawidowicze,
Dobrzyniówka, Folwarki Małe,
Folwarki Tylwickie, Folwarki
Wielkie, Gneciuki, Halickie,
Kamionka, Kaniuki, Kolonia
Zabłudów, Kołpaki,
Kowalowce, Koźliki
Krynicky, Kucharówka,
Kudrycze, Kuriany, Laszk,
Łubniki, Małynka, Miasto
Zabłudów, Miniewicze,
Nowosady, Ochremowicze,
Olszanka, Ostrówki, Pasynki,
Pawły , Płoskie, Protasy,
Rafałówka, Ryboły, Rzepniki,
Sieński, Skrybicze, Solniki,
Tatarowce, Zacisze,
Zagruszany, Zajezerce
Zwierki, Żuki, Żywkowo

POWIERZCHNIA – 339,76 km²

LICZBA LUDNOŚCI – 9 285

Jednostki organizacyjne

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie. Formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywania przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej, określa odrębna ustawa.

Zadaniami użyteczności publicznej, w rozumieniu ustawy, są to zadania własne gminy, określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

W Gminie Zabłudów wyodrębniono następujące jednostki organizacyjne:

- Miejski Ośrodek Animacji Kultury w Zabłudowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie,
- Środowiskowy Dom Pomocy w Krynickich,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Zabłudowie,
- Szkoła Podstawowa im Wspólnoty polskiej w Białostoczku,
- Szkoła Podstawowa im. Sybiraków w Rafałówce,

Demografia

Demografia odgrywa kluczową rolę dla lokalnych samorządów. Napływ ludności niesie przede wszystkim wyzwania w sferze infrastruktury komunalnej i społecznej. Zmiany wielkości populacji gminy wpływa zarówno na wzrost dochodów, ale także wydatków publicznych. Potencjał demograficzny gminy decyduje o jego możliwościach rozwoju uwarunkowanych liczbą mieszkańców, gęstością zaludnienia oraz strukturą wieku i płci.

Na terenie miasta i gminy Zabłudów od wielu lat odnotowuje się wzrost liczby ludności, co ukazuje tabela 1. Na koniec roku 2023 zameldowanych na stałe **było 9 285** osób. Lokalne społeczeństwo charakteryzuje duży udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Wzrost liczby ludności odnotowuje się także w grupie osób w wieku poprodukcyjnym, jednak wyższa wartość osób w wieku produkcyjnym jest dobrą wyściogą dla prognoz wieloaspektowego rozwoju lokalnej społeczności

Tabela nr 1. Statystyka mieszkańców miasta i gminy Zabłudów zameldowanych na pobyt stały latach 2018 - 2023

Rok	Miasto	Gmina	
			○ ∞ ↻

	M	K	Razem	Wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego	M	K	Razem	Wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego	
2018	1169	1231	2400	-7	3396	3335	6731	+42	9131
2019	1172	1229	2401	+1	3417	3355	6772	+41	9173
2020	1166	1240	2406	5	3442	3370	6812	40	9218
2021	1165	1231	2396	-10	3486	3403	6889	+77	9285
2022	1204	1302	2506	+110	3766	3638	7404	+515	9910
2023	1168	1237	2405	0-101	3627	3530	7157	-247	9562

Władze Gminy

Urząd Miejski to jednostka organizacyjna gminy, której przedmiotem działalności jest świadczenie pomocy burmistrzowi w zakresie realizacji zadań własnych gminy określonych ustawami, uchwałami rady gminy, zarządzeniami burmistrza oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej przekazanych gminie na mocy przepisów ogólnie obowiązujących, a także innych zadań przekazanych w drodze porozumień z właściwymi organami.

Nadrzędnym celem działania Urzędu – jego misją, jest służba społeczności lokalnej poprzez zaspokajanie jej potrzeb i uwzględnianie słuszych interesów. Podstawową wartością dla Urzędu i jego pracowników jest dobro wspólnoty samorządowej osiąganę przy uwzględnieniu i poszanowaniu praw jednostki. Urząd działa jako wyodrębniona jednostka budżetowa, której dochody i wydatki w całości objęte są budżetem Gminy Zabłudów.

Organizację i zasady jego funkcjonowania określa regulamin organizacyjny, nadany przez Burmistrza w drodze zarządzenia. Kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Wymienia i charakteryzuje je ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.

W urzędzie na dzień 31 grudnia 2023 r. zatrudnionych było 62 pracowników. Większość z tych osób piastuje stanowiska urzędnicze, legitymując się wyższym wykształceniem. Pracownicy Urzędu Miejskiego stale podnoszą swoje kwalifikacje – czy to podejmując naukę na studiach podyplomowych czy uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach.

Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od gminnej księgowości prowadzenia różnego typu ewidencji w tym mieszkańców i przedsiębiorców, poprzez nadzór nad realizacją inwestycji, współpracę z podmiotami podległymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne. Rok 2021 był dla nas wszystkich trudnym czasem,

a także dużym sprawdzianem w wielu dziedzinach życia. Każdego dnia mierzyliśmy z wieloma wyzwaniami, z jakimi dotychczas nie mieliśmy do czynienia. Takim przykładem jest świadczenie usług publicznych w zupełnie nowych formach, dotychczas niepraktykowanych – pracy zdalnej. Był to także wielki sprawdzian umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.

Władze Gminy

Burmistrz	Zastępca Burmistrza	Sekretarz Gminy	Skarbnik Gminy
Adam Tomanek	Wiesław Dąbrowski	Monika Lisowska	Jolanta Iwaniuk

Burmistrz Zabłudowa jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lata. Wykonuje on uchwały Rady Miejskiej i zadania określone przepisami prawa.

Do zadań burmistrza należy w szczególności:

1. przygotowywanie projektów uchwał rady miejskiej,
2. opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
3. określanie sposobu wykonywania uchwał,
4. gospodarowanie mieniem komunalnym,
5. wykonywanie budżetu,
6. zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Rada Miejska w Zabłudowie

Rada Miejska w Zabłudowie jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącą Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Miejską w Zabłudowie tworzy 15 radnych.

Tabela nr 2. Radni Rady Miejskiej

Funkcja	Kadencja 2018-2023
Przewodnicząca Rady	Antonina Kuna
Wiceprzewodniczący Rady	Grażyna Charytoniuk – Michiej
Wiceprzewodniczący Rady	Marcin Kalinowski
	Marta Aleksiejczuk - Szotko
	Jan Borowski
	Paweł Dobiecki
	Dariusz Jacek Drewnowski
	Włodzimierz Giermaniuk

	Agnieszka Iwanowicz
	Justyna Kužel
	Zdzisław Kuźmicz
	Janusz Lewkowicz
	Andrzej Michalczuk
	Edyta Bogusława Murawska
	Mariusz Nikołajuk

Realizacja uchwał Rady Miejskiej

W 2023 r. Rada Miejska w Zabłudowie podjęła 103 uchwał. Zdecydowana większość uchwał podjętych przez radę dotyczyła spraw finansowych. Uchwały dotyczyły przede wszystkim dokonywania zmian w uchwale budżetowej oraz wieloletniej prognozie finansowej Gminy. Na drugim miejscu były uchwały o tematyce ustrojowej i organizacyjnej. Na ich mocy rozpatrywano różnego rodzaju skargi i petycje, nadano nazwy ulicom. Z podobną częstotliwością Radni poruszali kwestie związane z nieruchomościami, a konkretniej z ich dzierżawą, sprzedażą czy nabywaniem. Wiele uchwał dotyczyło również spraw z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 3. Uchwały Rady Miejskiej w Zabłudowie.

Kategoria/obszar	ilość
Kwestie ustrojowe i organizacyjne	15
Finanse	29
Zarządzanie nieruchomościami	6
Gospodarka Komunalna	25
Pomoc społeczna	9
Gospodarka przestrzenna	12
Zabytki	2
Inne	5

Numer uchwały	przedmiot	stan
XLIV.343.2023	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	zrealizowana
XLIV.344.2023	w sprawie zmian w budżecie gminy Zabłudów na 2023 rok	zrealizowana
XLV.345.2023	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;	zrealizowana
XLV.346.2023	w sprawie zmiany uchwały określającej szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania;	zrealizowana

XLV.347.2023	w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu dla celów obliczenia wysokości zwrotu kosztów przewozu rodzicom dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Zabłudów do placówek oświatowych;	zrealizowana
XLV.348.2023	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych;	zrealizowana
XLV.349.2023	w sprawie przeprowadzenia na terenie Gminy Zabłudów konsultacji społecznych w sprawie Budżetu Obywatelskiego na 2024 rok;	zrealizowana
XLV.350.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy	zrealizowana
XLV.351.2023	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Zabłudowa;	zrealizowana
XLV.352.2023	w sprawie planu pracy Rady Miejskiej w Zabłudowie na 2023 rok;	zrealizowana
XLV.353.2023	w sprawie planów pracy Komisji stałych na 2023 rok	zrealizowana
XLVI.354.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Borowiki i Zwierki („Cmentarz Zakonny”) w gminie Zabłudów	zrealizowana
XLVI.355.2023	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	zrealizowana
XLVI.356.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego - Przebudowa skrzyżowania w m. Zagruszany"	zrealizowana
XLVI.357.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej powiatowi białostockiemu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego – - przebudowa drogi Nowosady – granica Gminy Zabłudów - aktualizacja dokumentacji	zrealizowana
XLVI.358.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej powiatowi białostockiemu na dofinansowanie zadań inwestycyjnych – przebudowa drogi Zabłudów – Kowalówce - aktualizacja dokumentacji	zrealizowana
XLVI.359.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej powiatowi białostockiemu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego – Budowa drogi Rafałówka - Folwarki Małe	zrealizowana
XLVI.360.2023	w sprawie górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników ściekowych w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	zrealizowana
XLVI.361.2023	w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zabłudów	zrealizowana
XLVI.362.2023	w sprawie zmiany regulaminu wynagradzania nauczycieli, a także kryteriów i trybu przyznawania nagród za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycielom zatrudnionym w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Zabłudów	zrealizowana
XLVI.363.2023	w sprawie zmiany uchwały dotyczącej ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet radnym i sołtysom	zrealizowana
XLVII.364.2023	w sprawie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów”;	zrealizowana

XLVII.365.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie Kowalowce w gminie Zabłudów	zrealizowana
XLVII.366.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złoża piasku Tatarowce VI w gminie Zabłudów;	zrealizowana
XLVII.367.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Pawły, gmina Zabłudów	zrealizowana
XLVII.368.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów	zrealizowana
XLVII.369.2023	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Zabłudów na lata 2023 – 2026;	zrealizowana
XLVII.370.2023	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
XLVII.371.2023	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Zabłudów;	zrealizowana
XLVII.372.2023	w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na cele nie związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg gminnych, dla których zarządcą jest Burmistrz Zabłudowa;	zrealizowana
XLVII.373.2023	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabłudów w 2023 r.;	zrealizowana
XLVII.374.2023	w sprawie zmiany Uchwały XLVI.356.2023 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 lutego 2023 roku, w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu;	zrealizowana
XLVII.375.2023	w sprawie wstępnych miejsc lokalizacji nowych przystanków komunikacyjnych w miejscowościach: Kuriany i Rzepniki na terenie Gminy Zabłudów	zrealizowana
XLVII.376.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy;	zrealizowana
XLVIII.377.2023	w sprawie oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Zabłudów za 2022 rok;	zrealizowana
XLVIII.378.2023	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
XLVIII.379.2023	w sprawie zmiany w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Zabłudów;	zrealizowana
XLVIII.380.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białostockiemu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego („Opracowanie dokumentacji projektowej na: Przebudowę z rozbudową drogi powiatowej Nr 1472B Kamionka – Bobrowa - Tatarowce);	zrealizowana
XLVIII.381.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Związkowi Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego z przeznaczeniem na zakup autobusu;	zrealizowana
XLVIII.382.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów w obrębie wsi Kuriany, gmina Zabłudów – Etap I;	zrealizowana

XLVIII.383.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złoża piasku Tatarowce VIII w gminie Zabłudów;	zrealizowana
XLVIII.384.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złóż piasku Bobrowa IX i Bobrowa X w gminie Zabłudów;	w trakcie realizacji
XLVIII.385.2023	w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Kuriany;	zrealizowana
XLVIII.386.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy;	zrealizowana
XLVIII.387.2023	w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Zabłudów;	zrealizowana
XLVIII.388.2023	w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, których zarządcą jest Burmistrz Zabłudowa;	zrealizowana
XLVIII.389.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia ze Skarbem Państwa – Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad w Białymstoku a Gminą Zabłudów w sprawie realizacji zadania pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego drogi krajowej nr 19 poprzez budowę drogi dla pieszych w gminie Zabłudów”	zrealizowana
XLIX.390.2023	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabłudów w 2023r.	zrealizowana
L.391.2023	w sprawie planu miejscowego - Skrybicze	w trakcie realizacji
L.392.2023	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Zabłudowa wotum zaufania;	zrealizowana
L.393.2023	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Zabłudów za 2022 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Zabłudów za 2022 rok;	zrealizowana
L.394.2023	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Zabłudowa;	zrealizowana
L.395.2023	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
L.396.2023	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Zabłudów;	zrealizowana
L.397.2023	w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Zabłudów;	zrealizowana
L.398.2023	w sprawie powołania Zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników;	zrealizowana
L.399.2023	w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Kuriany;	zrealizowana
L.400.2023	w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Kuriany;	zrealizowana
L.401.2023	w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Halickie;	zrealizowana
L.402.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umów dzierżawy;	zrealizowana

L.403.2023	w sprawie określenia wymagań jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy Zabłudów	zrealizowana
L.404.2023	w sprawie ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Zabłudów;	zrealizowana
LI.405.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Solniki, m Kowalowce, Zabłudów;	zrealizowana
LI.406.2024	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Zabłudów;	zrealizowana
LI.407.2025	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
LI.408.2026	w sprawie powołania Skarbnika Gminy Zabłudów;	zrealizowana
LI.409.2027	w sprawie zmieniający uchwały w sprawie w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Zabłudów udostępnionych dla operatorów przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów;	zrealizowana
LI.410.2028	w sprawie zmiany uchwały określającej wysokość dotacji dla powiatu białostockiego na realizację zadania inwestycyjnego;	zrealizowana
LI.411.2029	w sprawie zasięgnięcia od komendanta wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników;	zrealizowana
LI.412.2030	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Zabłudowa	zrealizowana
LII.413.2023	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Zabłudów	zrealizowana
LII.414.2023	uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia opłat za zajęcie pasa drogowego;	zrealizowana
LII.415.2023	w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w ewidencji zabytków	zrealizowana
LII.416.2023	w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2035” oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia	zrealizowana
LII.417.2023	uchwały w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok	zrealizowana
LII.418.2023	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Zabłudów	zrealizowana
LII.419.2023	w sprawie zmiany uchwały dotyczącej udzielenia pomocy finansowej powiatowi białostockiemu na sfinansowanie zadania inwestycyjnego	zrealizowana
LII.420.2023	w sprawie wyrażenia woli przystąpienia Gminy Zabłudów do Białostockiego Klastra Energii Ekooper	zrealizowana
LII.421.2023	w sprawie wniosku do funduszu sołectkiego na 2024 rok złożonego przez sołectwo Kolonia Zabłudów	zrealizowana

LIII.422.2023	w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Zabłudów na lata 2024-2026 r.	zrealizowana
LIII.423.2023	w sprawie nadania nazwy drodze publicznej w Zabłudowie	zrealizowana
LIII.424.2023	w sprawie wyboru ławników na kadencję 2024 - 2027 do Sądu Okręgowego w Białymstoku i do Sądu Rejonowego w Białymstoku	zrealizowana
LIV.425.2023	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Gminie Zabłudów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	w trakcie realizacji
LIV.426.2023	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;	w trakcie realizacji
LIV.427.2023	w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub „Senior+”	w trakcie realizacji
LIV.428.2023	w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zabłudów na lata 2024 – 2026;	w trakcie realizacji
LIV.429.2023	w sprawie obniżenia ceny skupu żyta przyjętej do wymiaru podatku rolnego	w trakcie realizacji
LIV.430.2023	w sprawie podjęcia uchwały w sprawie określenia wysokości stawek w podatku od nieruchomości,	w trakcie realizacji
LIV.431.2023	w sprawie podjęcia uchwały w sprawie określenia wysokości stawek od środków transportu;	w trakcie realizacji
LIV.432.2023	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
LIV.433.2023	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej gminy Zabłudów;	zrealizowana
LIV.434.2023	w sprawie nadania nazwy ulicy w Zabłudowie;	zrealizowana
LIV.435.2023	w sprawie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Halickie;	zrealizowana
LIV.436.2023	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Zabłudów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok	w trakcie realizacji
LIV.437.2023	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych	zrealizowana
LVI.438.2023	w sprawie budżetu Gminy Zabłudów na 2024 rok;	zrealizowana
LVI.439.2023	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabłudów na lata 2024 – 2027;	zrealizowana
LVI.440.2023	w sprawie zmian w budżecie Gminy Zabłudów na 2023 rok;	zrealizowana
LVI.441.2023	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania;	w trakcie realizacji
LVI.442.2023	w sprawie zmiany Uchwały Nr LIV.430.2023 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek w podatku od nieruchomości;	w trakcie realizacji
LVI.443.2023	w sprawie zgody na sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej;	zrealizowana

LVI.444.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Miastem Białystok;	zrealizowana
LVI.445.2023	w sprawie rozpatrzenia wniosku mieszkańców sołectwa Rafałówka	zrealizowana

W posiedzeniach Rady Miejskiej czynnie uczestniczył Burmistrz Zabłudowa i jego zastępca, Skarbnik i Sekretarz Gminy, pracownicy merytoryczni urzędu oraz w zależności od omawianych tematów inne zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniano publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Zabłudowie.

Wszystkie uchwały podejmowane na sesjach Rady Miejskiej były przekazywane wg właściwości rzeczowej i miejscowej odpowiednio Wojewodzie Podlaskiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Akty prawa miejscowego, oprócz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej przekazywano również do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Sołectwa jako jednostki pomocnicze Gminy

Gmina Zabłudów posiada 47 jednostek pomocniczych -sołectwa, które swoim zasięgiem niekiedy obejmują kilka miejscowości. Poniższy wykaz szczegółowo wskazuje obszar działania każdego z nich.

Tabela nr 4. Sołectwa Gminy Zabłudów

Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
Aleksicze	Aleksicze
Białostoczek	Białostoczek
Bobrowa	Bobrowa
Cieuszki	Cieuszki
Dawidowicze	Dawidowicze
Dobrzyniówka	Dobrzyniówka, Teodorowa
Folwarki Małe	Folwarki Małe, Krasne
Folwarki Tylwickie	Folwarki Tylwickie
Folwarki Wielkie	Folwarki Wielkie
Gneciuki	Gneciuki
Halickie	Halickie
Kamionka	Kamionka
Kaniuki	Kaniuki
Zabłudów Kolonia	Zabłudów Kolonia
Kołpaki	Kołpaki
Kowalowce	Kowalowce

Koźliki	Koźliki
Krynickie	Krynickie
Kucharówka	Kucharówka
Kudrycze	Kudrycze
Kuriany	Kuriany
Laszki	Laszki
Łubniki	Łubniki
Małynka	Małynka
Miasto Zabłudów	Miasto Zabłudów
Miniewicze	Miniewicze
Nowosady	Nowosady
Ochremowicze	Ochremowicze
Olszanka	Olszanka
Ostrówki	Ostrówki
Pasynki	Pasynki
Pawły	Pawły
Płoskie	Płoskie
Protasy	Protasy
Rafałówka	Rafałówka
Ryboły	Ryboły
Rzepniki	Rzepniki
Sieški	Sieški
Skrybiczne	Skrybiczne, Bogdaniec
Solniki	Solniki
Tatarowce	Tatarowce, Rudnica
Zacisze	Zacisze
Zagruszany	Zagruszany
Zajezerce	Zajezerce, Kościukówka, Łukiany
Zwierki	Zwierki
Żuki	Żuki
Żywkowo	Żywkowo

IV FUNDUSZ SOŁECKI

W Gminie funkcjonuje Uchwała nr XXX/249/2014 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 27 marca 2014r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie środków na fundusz sołecki. Zgodnie z zapisami ustawy o funduszu sołeckim jest ona bezterminowa. Oznacza to, że podjęta w 2014 r. uchwała wyrażająca zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołeckiego była podstawą do jego utworzenia nie tylko w 2015 r., ale i w

latach następnych. Podstawę prawną funkcjonowania funduszu sołeckiego stanowią przepisy ustawy z 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim.

W 2023 r. na fundusz sołecki ogółem przeznaczono kwotę 843 970,88 zł. Skorzystało z niego 42 sołectwa, które wykorzystały łączną kwotę 828 132,67 zł. Poniższa tabela przedstawia informacja w sprawie wykorzystania środków funduszu sołeckiego na dzień 31.12.2023 r.

Tabela nr 5. Wydatkowanie funduszu sołeckiego.

Lp.	Nazwa sołectwa	Kwota funduszu	Wykonanie wydatków na 31.12.2023
1.	Aleksicze	13 178,55	13 178,55
2.	Białostoczek	19 347,23	19 334,86
3.	Bobrowa	16 262,89	16 262,89
4.	Ciełuszki	15 029,15	15 029,00
5.	Dawidowicze	14 019,73	13 940,23
6.	Dobrzyniówka	47 386,69	44 980,38
7.	Folwarki Małe	20 937,52	17 920,01
8.	Folwarki Tylwickie	19 403,31	18 760,00
9.	Folwarki Wielkie	18 449,97	16 476,20
10.	Gnieciuki	14 860,92	14 860,92
11.	Halickie	29 000,00	28 715,63
12.	Kamionka	21 141,76	21 141,76
13.	Kaniuki	13 346,78	13 346,39
14.	Kowalowce	16 767,60	16 767,60
15.	Kołpaki	12 898,15	12 898,15
16.	Koźliki	15 982,00	15 977,35
17.	Krynickie	24 057,86	24 026,00
18.	Kudrycze	17 552,70	17 552,70
19.	Kuriany	54 768,04	54 228,32

20.	Łubniki	22 768,04	22 543,04
21.	Miniewicze	12 056,97	11 725,92
22.	Nowosady	16 823,68	16 743,88
23.	Ochremowicze	13 739,34	13 739,34
24.	Olszanka	13 571,10	13 553,93
25.	Ostrówki	14 748,00	14 748,00
26.	Pasynki	17 047,99	17046,99
27.	Pawły	19 100,00	18 719,49
28.	Protasy	24 394,33	24 394,33
29.	Rafałówka	39 535,64	39 145,70
30.	Ryboły	31460,28	31 239,61
31.	Rzepniki	17 440,55	17 399,99
32.	Sieński	13 290,71	13 290,71
33.	Skrybicze	25 011,20	22 326,50
34.	Solniki	14 075,81	12 463,31
35.	Tatarowce	13 515,02	13 515,02
36.	Zabłudów kolonia	25 852,39	25364,39
37.	Zacisze	13 458,94	13 458,94
38.	Zagruszany	20 580,97	19 704,95
39.	Zajezerce	15 814,26	15 814,26
40.	Zwierki	27 534,75	27 533,67
41.	Żuki	15 477,78	15 477,76
42.	Żywkowo	12 786,00	12 786,00
Ogółem		843 970,88	828 132,67

Grupa wydatków	kwota wydatków
----------------	----------------

Drogi	264 734,53 zł
Place, zieleń , altany	237 777,03 zł
Rekreacja, sport, kultura	45 275,91 zł
Świetlice	143 837,40 zł
Ochotnicze straże pożarne	84 978,31 zł
Tabliczki kierunkowe	18 760,70 zł
Oświetlenie	16 500,00 zł
Inne	31 000,00 zł

W ramach funduszu zaplanowane i zrealizowane zostały zadania związane przede wszystkim z poprawą stanu nawierzchni dróg o znaczeniu lokalnym. Wiele sołectw w roku 2023 postanowiło przeznaczyć środki z funduszu na dowieszenie kruszywa i wyrównanie drogi. Naprawione i utwardzone drogi czy odremontowane chodniki przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców a zwłaszcza dzieci korzystających ze szlaków komunikacyjnych podczas codziennych wędrówek do szkoły, na plac zabaw, do sklepu czy kościoła.

Estetyczne utrzymanie terenów zielonych, stanowiących wizytówkę sołectwa należy także zadań sołectwa, gdyż kojarzą się one przede wszystkim z rekreacją i wypoczynkiem. Wszystkie zabiegi wpływają w większym lub mniejszym stopniu na klimat nie tylko sołectwa ale i całej gminy, dlatego w budżetach sołeckich zarezerwowano kwoty na ich koszenie. Ważne jest aby otoczenie, w którym przebywają mieszkańcy było schludne i czyste, co w znacznym stopniu przyczyni się do poprawy nie tylko estetyki miejscowości ale również do poprawy samopoczucia mieszkańców. Tereny zielone to nie tylko parki, skwery i zieleńce, ale również place zabaw i boiska sportowe. Również one są doposażone i utrzymywane ze środków funduszu sołeckiego. Zagospodarowywana zostaje pusta przestrzeń na placach zabaw i boiskach sportowych.

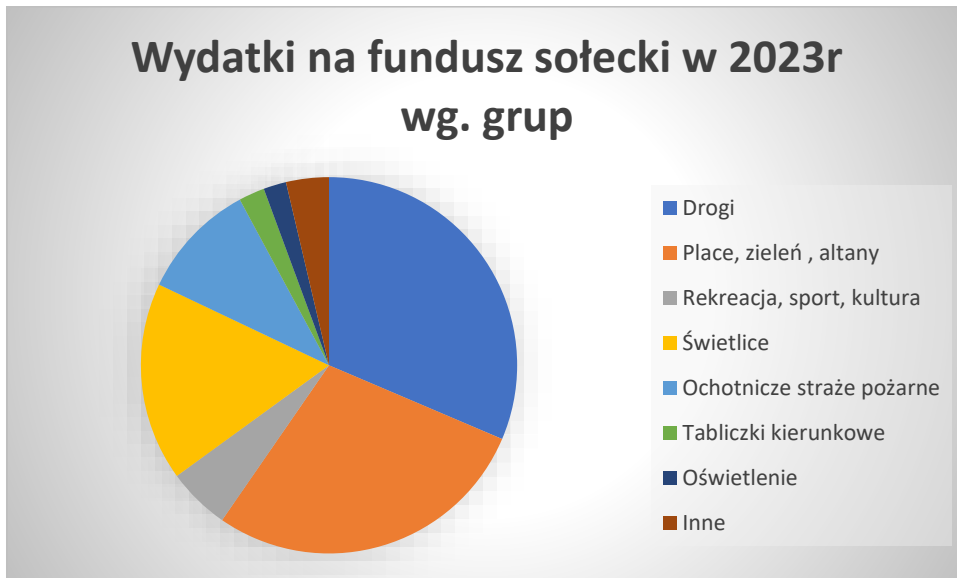
Odpowiedzią na potrzebę stworzenia miejsca spotkań dla mieszkańców, przestrzeni do prezentowania lokalnych organizacji oraz potrzebę zagospodarowania wsi jest zakup i montaż altan czy ławek. Ich pojawienie się w przestrzeni publicznej znacząco wpłynęło na zwiększenie możliwości organizacji działań integrujących mieszkańców oraz poprawę estetyki poszczególnych miejscowości. Altany umożliwiają wypoczynek i dają schronienie przed deszczem i upałem ludziom uprawiającym sporty, będącym na spacerach pieszych czy rowerowych. Przyczyniają się do rozwoju infrastruktury rekreacyjnej, nawiązywania i utrwalania kontaktów oraz aktywnego wypoczynku nie tylko mieszkańców sołectw. W budżecie funduszu sołeckiego na rok 2023, nie zabrakło także zadań związanych z doposażeniem, remontami i utrzymaniem świetlic wiejskich. Organizacja wesel, urodzin i innych imprez w świetlicach wiejskich wymusza na sołectwach zakup sprzętu do przygotowywania potraw, czy odpowiedniego sprzętu do przechowywania żywności.

Wzorem roku poprzedniego dofinansowana została Ochotnicza Straż Pożarna, która otrzymała ubranie ochronne, specjalistyczne lampy. Różnorodność sytuacji w jakich może

zostać zaangażowana OSP, wymaga posiadania lub szybkiego dostępu do różnorodnego rodzaju sprzętu i wyposażenia, bez którego prowadzenie akcji ratowniczych nie byłoby możliwe.

Na wyróżnienie zasługuje tu sołectwo Kołpaki i Kudrycze, które przeznaczyło w swoim funduszu środki na zakup wozu strażackiego.

Ponadto z funduszu sołectwiego realizowano takie zadania jak wykonanie dokumentacji czy wsparcie działalności promocyjnej, zakupiono tabliczki informacyjne z numerami nieruchomości, itp.

BUDŻET

Polityka finansowa Gminy Zabłudów realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Miejską, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe

Budżet gminy przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej Nr XLIII.334.2022 dnia 29 grudnia 2022 roku.

Podstawowe dane wynikające z wyżej wymienionej uchwały budżetowej kształtowały się następująco:

1. Planowane dochody budżetowe **64.027.323,00 zł**, w tym:

- dochody bieżące 43.859.849,00 zł
- dochody majątkowe 20.167.474,00 zł

2. Planowane wydatki budżetowe **72.319.149,00 zł**, w tym:

- wydatki bieżące 45.329.079,00 zł
- wydatki majątkowe 26.990.075,00 zł

Wskazano, iż planowany deficyt budżetu w wysokości 8.291.826 zł zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków w wysokości 7.996.900 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnych zasad wykonywania budżetu 294.926 zł.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku Uchwałą Nr II-00312-103/23 z dnia 16 stycznia 2023 r. wydała pozytywną opinię w sprawie możliwości sfinansowania planowanego na 2023 r. deficytu oraz prawidłowości planowanej kwoty długu przez Gminę Zabłudów.

W trakcie bieżącego roku dokonano zmian uchwałami Rady Miejskiej i zarządzeniami Burmistrza - zgodnie z posiadanymi kompetencjami:

1. Uchwałą Rady Miejskiej Nr XLII.370.2023 z dnia 27.03.2023 r.
2. Uchwałą Rady Miejskiej Nr XLIII.378.2023 z dnia 10.05.2023 r.
3. Uchwałą Rady Miejskiej Nr L.395.2023 z dnia 27.06.2023 r.
4. Uchwałą Rady Miejskiej Nr LI.407.2023 z dnia 31.08.2023 r.
5. Uchwałą Rady Miejskiej Nr LII.417.2023 z dnia 29.09.2023 r.
6. Uchwałą Rady Miejskiej Nr LIII.432.2023 z dnia 30.11.2023 r.
7. Uchwałą Rady Miejskiej Nr LVI.439.2023 z dnia 29.12.2023 r.
8. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.571.2023 z dnia 27.02.2023 r.
9. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.580.2023 z dnia 31.03.2023 r.
10. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.591.2023 z dnia 28.04.2023 r.
11. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.598.2023 z dnia 31.05.2023 r.
12. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.604.2023 z dnia 30.06.2023 r.
13. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.609.2023 z dnia 31.07.2023 r.
14. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.611.2023 z dnia 11.08.2023 r.
15. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.625.2023 z dnia 29.09.2023 r.
16. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.628.2023 z dnia 12.10.2023 r.
17. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.635.2023 z dnia 31.10.2023 r.
18. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.642.2023 z dnia 30.11.2023 r.
19. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.645.2023 z dnia 11.12.2023 r.
20. Zarządzeniem Burmistrza Nr VIII.649.2023 z dnia 29.12.2023 r.

Zmiany powyższe podyktowane były zarówno analizą bieżącą realizacji budżetu jak również pismami dotyczącymi zwiększenia lub zmniejszenia wysokości dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności:

1. Ostateczna informacja Ministerstwa Rozwoju i Finansów w sprawie wysokości subwencji oświatowej, równoważącej i uzupełniającej oraz udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na 2023 rok.
2. Wprowadzono środki z tytułu dotacji celowej przeznaczonej na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie paliwa wykorzystywanego do produkcji rolniczej. Dotacja została przeznaczona na wypłatę świadczeń oraz na pokrycie kosztów postępowania.

3. Zwiększono budżet o środki przeznaczone na dofinansowanie świadczeń w ramach systemu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy o systemie oświaty.
4. Budżet zwiększyła również dotacja celowa na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych zg. z art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Na wzrost budżetu wpłynęła również dotacja na zadanie własne w zakresie wypłaty pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów.
6. Zwiększono kwoty środków w ramach pomocy dla mieszkańców Ukrainy, którzy przyjechali do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie.
7. W związku z informacją o przyznaniu środków w wysokości 229.133 zł w ramach Projektu pn. „Likwidacja barier transportowych poprzez zakup środka transportu do przewozu osób z niepełnosprawnościami na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Krynickich” z PFRON Oddział Podlaski.
8. Zwiększono plan dochodów budżetu o kwotę 4.517.729 zł, która wpłynęła do budżetu w 2023 roku z Rządowego Funduszu Rozwoju dróg, w tym na budowę nawierzchni drogi Nr 106863B - 3.550.169 zł, kwota 605.130 zł na budowę chodnika w ramach poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu oraz na remont drogi Kuriany – Halickie 362.430 zł.
9. Wprowadzono nowe zadanie inwestycyjne pn. Budowa drogi wewnętrznej w obrębie Nowosad i Krynickich, które zostanie dofinansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w kwocie 616.877 zł, co stanowi ok. 50% zadania.
10. Na podstawie umowy nr 01307-6935-UM1011900/22 o przyznaniu pomocy finansowej na kwotę 288.454 zł wprowadzono zadanie pn. Rozwój infrastruktury prozdrowotnej na terenie Gminy Zabłudów – budowa wiaty tężni solankowej przy ŚDS w Krynickich.
11. Kolejne zadanie dofinansowane z budżetu Województwa Podlaskiego w kwocie 25.000 zł to budowa urządzeń fotowoltaicznych na budynku świetlicy w Ostrówkach. Pozostała kwota 25.000 zł zostanie sfinansowana z funduszu sołeckiego w wysokości 6.753 zł oraz z budżetu gminy 18.247 zł.
12. Na podstawie umowy nr EST.I.14/2023 zawartej z Województwem Podlaskim gmina otrzymała pomoc finansowa w formie dotacji w kwocie 400.000 zł na realizację zadania „Odbudowa instalacji sanitarnej w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zabłudowie”.

W efekcie dokonanych zmian, budżet na dzień 31 grudnia 2023 roku ukształtował się na poziomie:

1. Planowane dochody budżetowe **64.543.141,29 zł**, w tym:

- dochody bieżące 50.282.432,29 zł
- dochody majątkowe 14.260.709,00 zł

2. Planowane wydatki budżetowe **76.088.514,72 zł**, w tym:

- wydatki bieżące 53.154.488,72 zł
- wydatki majątkowe 22.934.026,00 zł

3. Planowany deficyt budżetu w wysokości **11.545.373,43** zł miał być sfinansowany wolnymi środkami w kwocie 7.726.993,77 zł i oraz przychodami pochodzącymi ze szczególnych zasad wykonywania budżetu i przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programów w wysokości 1.618.379,66 zł oraz planowanym do zaciągnięcia kredytem w wysokości 2.200.000 zł.

Analizę wykonania dochodów i wydatków budżetowych przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na 2023 rok w zł	Wykonanie planu za 2023 rok w zł	% wykonania planu
Dochody budżetowe	64.543.141,29	63.735.012,44	98,75 %
Wydatki budżetowe	76.088.514,72	71.298.620,67	93,70 %
Deficyt/nadwyżka (+, -)	- 11 545 373,43	- 7.563.608,23	X

Zestawienie tabelaryczne przedstawia faktyczne wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w 2023 roku. Uzyskany deficyt budżet za ww. rok wynikający z wykonania jest niższy od planu o kwotę 3.981.765 zł. Na taką sytuację przełożyło się w znacznej mierze obniżenie wykonania wydatków ogółem o kwotę 4.789.894 zł. Należy wskazać, iż pozostałe na rachunku bankowym środki w wysokości 5.588.237 zł, zostaną w 2024 roku przeznaczone pokrycie planowanego deficytu. Zjawiskiem niepokojącym jest ujemna różnica między wydatków i dochodami bieżącymi. Deficyt w tym zakresie wynosi 871.280 zł i został on sfinansowany wolnymi środkami z 2022 roku. Do końca 2025 roku przepisy pozwalają na brak zrównoważenia dochodów i wydatków bieżących.

DOCHODY

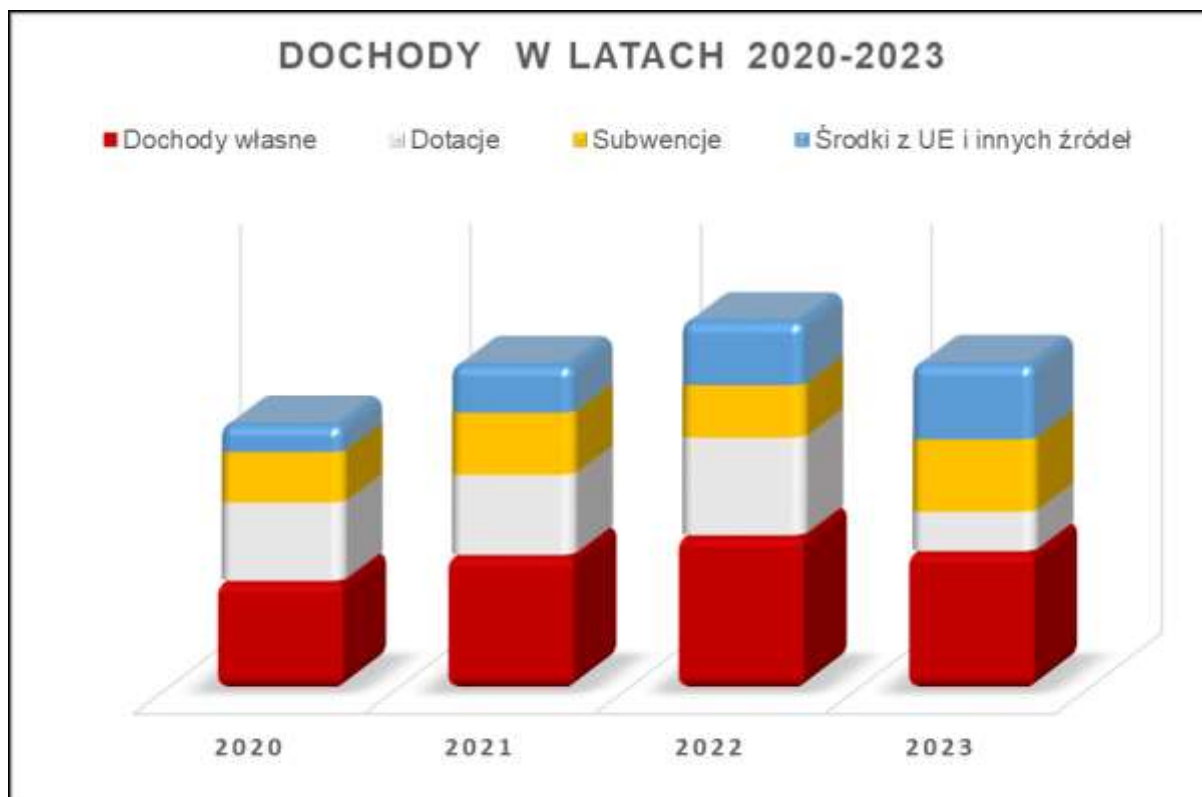
Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym samodzielność finansową gminy jest struktura dochodów budżetu, którą obrazuje poniższy wykres.

Realizacja przez gminę, jako podmiot publicznoprawny, ciężących na niej zadań uzależnione jest od zapewnienia jednostce samorządu terytorialnego dostatecznych źródeł dochodów. Celowi temu służy odpowiednio funkcjonujący system dochodów oparty z jednej strony na zasadzie rozdzielności źródeł dochodów budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego, a z drugiej na zasadzie wspólności tych źródeł.

Dochodami gminy są podatki i opłaty oraz inne dochody własne, a także dochody regulujące, do których zalicza się subwencje i dotacje.

Poniższe ujęcie graficzne prezentuje wykonanie dochodów budżetowych za ostatnie cztery lata

Porównanie realizacji dochodów ogółem, dochodów własnych, subwencji oraz dotacji i środków z Budżetu Państwa w latach 2020 – 2023

Dochody własne charakteryzują się bezpośrednim wpływem władz Gminy na kształtowanie ich wysokości. Władztwo podatkowe – występujące jedynie w przypadku podatków i opłat lokalnych – polega na uprawnieniu do ustalania stawek podatków i opłat w ustawowo dopuszczalnych granicach oraz na udzielaniu ulg i zwolnień w powyższym zakresie. Na podatki pobierane przez urzędy skarbowe i przekazywane na rachunek gminy w ustawowo określonych terminach jednostka samorządu terytorialnego nie ma wpływu. W przypadku wniosku o umorzenie należności realizowanej za pośrednictwem urzędu skarbowego na rzecz gminy, jednostka administracji skarbowej wnosi o wydanie opinii w danej sprawie, co nie zobowiązuje organu skarbowego do podjęcia decyzji zgodnej z opinią organu samorządowego. Ważną rolę w budżecie odgrywają także dochody z mienia komunalnego – ich wielkość zależy od przyjętej polityki gospodarowania posiadany majątkiem.

Zaplanowane na 2023 rok do wykonania dochody budżetowe w kwocie 63.735.012 zł zostały zrealizowane w 98,75 %. Najważniejsze ich źródła to: dochody własne, subwencje, dotacje celowe oraz płatności w ramach budżetu środków europejskich otrzymane na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Podobnie jak w latach poprzednich, w strukturze dochodów gminy najważniejszą pozycję stanowiły dochody własne (za wyjątkiem dotacji i środków z Budżetu Państwa na zadania własne i zlecone oraz subwencji), których udział (łącznie ze środkami z Unii Europejskiej na wydatki bieżące i majątkowe) wynosił 65,64 59,28% (w 2022 r. – 59,28 %, w 2021 r. – 56,19 %, w 2020 r. – 51,33%) zrealizowanych dochodów ogółem. Dochody własne stanowią podstawowe źródło finansowania wydatków gminy. Wykonanie budżetu ogółem za 2023 rok wskazuje na obniżenie wysokości dochodów w porównaniu do 2022 rok o ok. 8.392 tys. zł, w tym wzrost subwencji ogólnej o ok. 3.916 tys. zł, znaczne obniżenie dotacji i środków z Budżetu Państwa o ok. 11.395 tys. zł i środków własnych o 3.125 tys. zł, co wskazuje, iż wolne środki przeznaczone na wydatki majątkowe i bieżące na 2024 roku będą znacznie niższe od uzyskanych w 2022 roku na rok 2023 .

Subwencja ogólna z budżetu państwa, zgodnie z przepisami konstytucji oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, stanowi niezbędny element systemu dochodów gmin – realizuje trzy istotne funkcje. Po pierwsze jest formą uzupełnienia dochodów własnych, które z różnych powodów nie są dostosowane do poziomu wydatków ponoszonych przez gminy, pełni funkcję selektywnego wspierania tych gmin, które mają ograniczony dostęp do źródeł dochodów własnych oraz tych, które w większym stopniu niż pozostałe obciążone są wydatkami nieznajdującymi pokrycia w dochodach własnych. Ponadto subwencja jest instrumentem gwarantującym bieżącą płynność jednostki samorządu terytorialnego, z uwagi na zasilanie jej budżetu w sposób systematyczny.

Dotacje budżetowe stanowią formę nieodpłatnej pomocy finansowej udzielanej jednostce w celu popierania określonej działalności polegającej na zaspokajaniu potrzeb publicznych. Dotacje mogą pochodzić z wielu źródeł i z natury mają charakter celowy. W 2022 roku kwota z tytułu dotacji i środków z funduszy pomocowych z Budżetu Państwa była bardzo wysoka ponieważ gminy realizowały zadania z tytułu wypłaty dodatków energetycznych i węglowych, z przekazywanych środków na pomoc mieszkańcom Ukrainy którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Struktura wykonanych dochodów budżetowych w 2023 roku przedstawia się następująco:

- 1) Subwencje - 22,24% (w 2022 r. – 14,23 %),
- 2) Podatki i opłaty lokalne 26,24% (w 2022 r. – 21,18 %)
- 3) Udziały w podatkach dochodowych stanowiących dochody budżetu państwa-11,19 % (w 2022 r. – 13,96 %)
- 4) Dotacje celowe i środki z funduszy pomocowych budżetu państwa otrzymane na zadania własne, zlecone i powierzone - 12,11% (w 2022 r. – 26,50 %),
- 5) Dochody majątkowe - 21,43 % (w 2022 r. – 18,05 %)
- 6) Pozostałe dochody (wpłaty osób fizycznych z tytułu usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, odsetki inne usługi) - 6,79 % (w 2022 r. – 6,08 %)

Bardzo ważną rolę w budżecie odgrywają dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży mienia komunalnego – ich wielkość zależy od przyjętej polityki gospodarowania posiadanym majątkiem. Na przestrzeni 4 lat dochody majątkowe ulegały zmianom. Kształtowały się one

w poszczególnych latach na następującym poziomie: w roku 2020 – 5.589.228 zł, w 2021 – 1.353.429 zł, w 2022 - 1.126.395,84 zł, a w roku 2023 kwota 432.993 zł. Ponadto bardzo ważnym źródłem dochodów dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego są środki unijne i inne źródła zewnętrzne stanowiące dofinansowanie do zadań majątkowych: w 2020 r. była to kwota 5.147.100 zł, 2021 r. – 9.040.533 zł, a w 2022 r. – 11.876.405 zł a w 2023 r. – 13.222.786 zł.

Najistotniejszą kategorią dochodów własnych są podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. Ukształtowały się one na poziomie 23.100.988 zł to jest 36,25% zrealizowanych dochodów ogółem. W porównaniu do 2022 roku (35,06%) nastąpił nieznaczny wzrost dochodów w tym zakresie.

Struktura dochodów od 2023 roku wskazuje, iż nadal największy udział w dochodach stanowią podatki i opłaty lokalne. Jest on wyższy o 4,00 punkty procentowe od udziału subwencji w dochodach ogółem oraz o 4,81 punktu procentowego dochodów majątkowych. Należy wskazać, że w porównaniu do 2022 roku nastąpił znaczący wzrost udziału dochodów majątkowych w wykonaniu dochodów ogółem. Zrealizowane udziały w podatkach od osób fizycznych i prawnych w porównaniu do roku ubiegłego są niższe o kwotę ok. 3.823 tys. zł. W bieżącym roku dochody z tytułu udziałów w podatku od osób fizycznych i prawnych są niższe od uzyskanych w 2021 roku ponieważ budżet zasilila dodatkowa transza subwencji jako uzupełnienie dochodów na rok 2023 w wysokości 2.755.896 zł.

Bardzo ważną rolę w budżecie odgrywają dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży mienia komunalnego – ich wielkość zależy od przyjętej polityki gospodarowania posiadanym majątkiem. Na przestrzeni 4 lat dochody majątkowe ulegały zmianom. Ukształtowały się one w poszczególnych latach na następującym poziomie: w roku 2020 – 5.589.228 zł, w 2021 – 1.353.429 zł, w 2022 - 1.126.395,84 zł, a w roku 2023 kwota 432.993 zł. Ponadto bardzo ważnym źródłem dochodów dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego są środki unijne i inne źródła zewnętrzne stanowiące dofinansowanie do zadań majątkowych: w 2020 r. była to kwota 5.147.100 zł, 2021 r. – 9.040.533 zł, a w 2022 r. – 11.876.405 zł a w 2023 r. – 13.222.786 zł.

Najistotniejszą kategorią dochodów własnych są podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. Ukształtowały się one na poziomie 23.100.988 zł to jest 36,25% zrealizowanych dochodów ogółem. W porównaniu do 2022 roku (35,06%) nastąpił nieznaczny wzrost dochodów w tym zakresie.

Struktura dochodów od 2023 roku wskazuje, iż nadal największy udział w dochodach stanowią podatki i opłaty lokalne. Jest on wyższy o 4,00 punkty procentowe od udziału subwencji w dochodach ogółem oraz o 4,81 punktu procentowego dochodów majątkowych. Należy wskazać, że w porównaniu do 2022 roku nastąpił znaczący wzrost udziału dochodów majątkowych w wykonaniu dochodów ogółem. Zrealizowane udziały w podatkach od osób fizycznych i prawnych w porównaniu do roku ubiegłego są niższe o kwotę ok. 3.823 tys. zł. W bieżącym roku dochody z tytułu udziałów w podatku od osób fizycznych i prawnych są niższe

od uzyskanych w 2021 roku ponieważ budżet zasilila dodatkowa transza subwencji jako uzupełnienie dochodów na rok 2023 w wysokości 2.755.896 zł.

WYDATKI

Wydatki stanowią pochodną dochodów, a ich forma odzwierciedla sposób realizacji zadań. Określone ustawami zadania realizowano za pośrednictwem Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych, a także poprzez inne podmioty, nie zaliczane do sektora finansów publicznych i jednocześnie nie działające w celu osiągnięcia zysku.

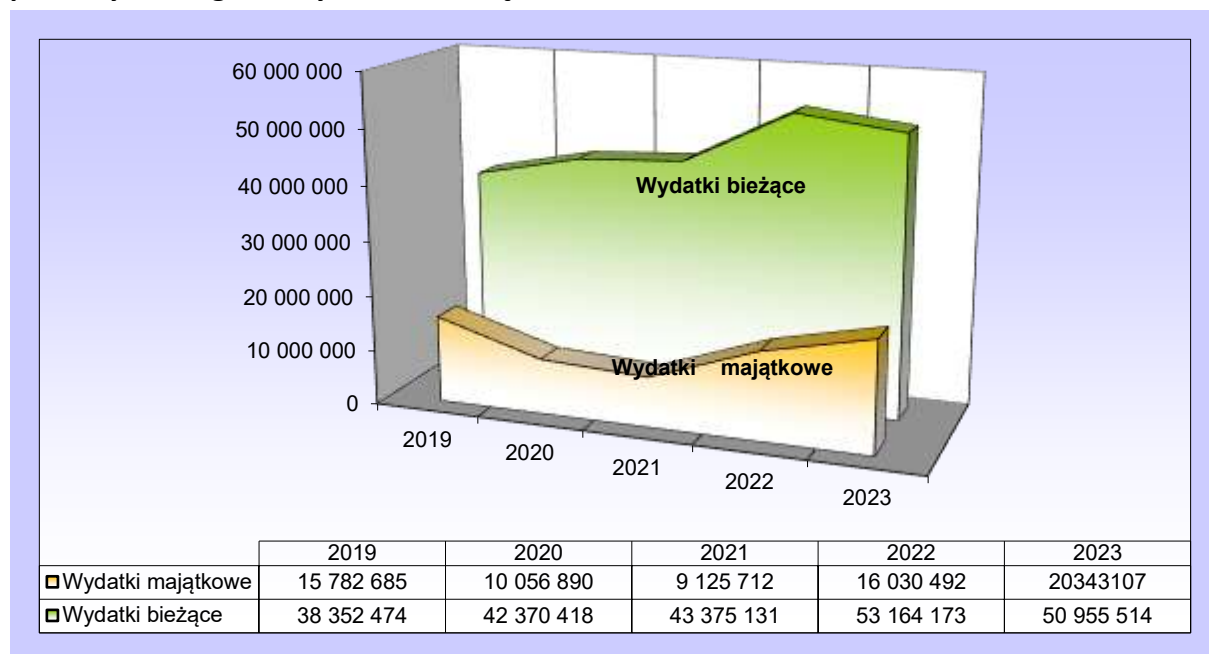
Struktura wykonania wydatków w układzie wynikającym z uchwały budżetowej według najistotniejszych źródeł przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie na 31.12.2023 r.	% wykonania planu
1	2	3	4
Wydatki majątkowe, w tym:	22.934.026,00	20.343.106,79	88,70
wydatki inwestycyjne	19.236.187,00	17.057.650,74	88,66
zakupy inwestycyjne	1.198.889,00	1.140.161,52	95,10
dotacje i środki na zadania inwestycyjne	2.498.950,00	2.145.294,53	85,85
Wydatki bieżące, z tego	53.154.488,72	50.955.513,88	95,86
wynagrodzenia + składki na ubezpieczenie społeczne, FP	21.651.399,44	20.736.453,66	95,77
dotacje na zadania bieżące	1.800.845,95	1.783.059,01	99,01
świadczenia na rzecz osób fizycznych	5.205.187,22	5.050.367,65	97,03
obsługa długu	1.690.000,00	1.646.576,57	97,43
wydatki bieżące na programy i projekty	298.577,00	242.845,19	81,33
Zwrot niewykorzystanych dotacji i płatności	1.320.388,43	1.318.209,49	99,84
pozostałe wydatki	21.188.090,18	20.178.002,31	95,23
Razem majątkowe + bieżące	76.088.514,72	71.298.620,67	93,70

W oparciu o przedstawioną tabelę w roku 2023 wykonane wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 28,53% wydatków ogółem. Wykonanie wydatków majątkowych ukształtowało się na poziomie 88,70%, a wydatków bieżących 93,70%. Należy wskazać, iż wykonany deficyt jest niższy od planowanego, ale niestety dochody bieżące nie finansują wydatków bieżących w kwocie 876.280 zł.

Wysokość wydatków bieżących i majątkowych w latach 2019-2023 prezentuje

poniższy układ graficzny wraz z tabelą.

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, iż w latach 2019 - 2022 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie - odpowiednio 29,16%, 19,19%, 16,75% i 23,17%. Rok 2023 jest kolejnym po roku 2019, w którym przy znaczącym wzroście wydatków bieżących udział wydatków majątkowych ukształtował się na poziomie 28,53%. Część zadań inwestycyjnych będzie kontynuowana w 2024 roku.

Na 31 grudnia 2023 roku wystąpiły zobowiązania w wysokości 3.147.384 zł, z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz faktur za rok 2023, które wpłynęły w 2024 roku. **Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.**

Informacja z realizacji wydatków majątkowych

Na wykonanie wydatków majątkowych 20.343.106,79 zł, co stanowi 88,70 % planu złożyło się: wykonanie zadań inwestycyjnych w wysokości 11.998.140,59 zł, zakupy inwestycyjne w kwocie 235.058,94 zł oraz dotacje i środki na realizację zadań inwestycyjnych przez inne podmioty w wysokości 3.797.292,07 zł.

Analizując zmniejszenie wykonania wydatków inwestycyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na występujące obiektywne problemy związane z realizacją wydatków majątkowych. Wynikają one z działań szeregu czynników, których konsekwencje przejawiają się w wielu trudnościach z wyłonieniem wykonawców na realizację zadań inwestycyjnych. W roku bieżącym opóźnienia w realizacji zadań inwestycyjnych wynikają również z trwającego zagrożenia epidemiologicznego, co spowodowało przesunięcie niektórych działań na 2024 r.

Stopień zaawansowania poszczególnych zadań prezentuje poniższa tabela.

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
1	2019-2023	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w miejscowości Kuriany Gmina Zabłudów, w tym Przebudowa stacji uzdatniania wody w Kurianach zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie ze środków PROW na lata 2014-2020" - wykorzystanie środków subwencji	4 356 959	52 545	200 000	1 353,00	1,00
2	2015-2023	Budowa sieci wodociągowej Zajezerce - Bobrowa na odcinku 4,482 km -	1 303 425	802 654	500 771	500 151,43	
3	2023	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy sieci wodociągowej łączącej pompownię wody w Rafałówce z wodociągiem w stronę Dobrzyniówki, Folwark Małych, Folwark Wielkich i Folwark Tylwickich - wykorzystanie środków subwencji	20 000	0	20 000	5 774,71	28,87
4	2023	Odpłatne przyjęcie urządzeń wodociągowych zlokalizowanych na działkach nr 86/22 obręb Kuriany	5 000	0	5 000	5 000	100
	2023	Odpłatne przyjęcie urządzeń wodociągowych zlokalizowanych na działkach w obrębie Halickie oraz Krynickie	85 000	0	85 000	85 000,00	100
6	2019-2023	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w miejscowości Kuriany Gmina Zabłudów, w tym system kanalizacji zbiorczej zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie ze środków PROW na lata 2014-2020"	114 140	0	114 140	112 754,10	98,79
7	2023	Odpłatne przyjęcie urządzeń wodociągowych zlokalizowanych na działkach nr 244/8, 202/1, 194/1,4, 190 obręb Kolonia Zabłudów	25 000		25 000	25 000,00	100
8	2017-2023	"Budowa nawierzchni drogi gminnej nr 106863B Kudrycze- Zabłudów II Etap na odcinku Pasyнки - Zabłudów wraz z nadzorem inspektorskim z dofinansow. z Programu Polski Ład 95%	7 918 263	1 843 354	6 074 909	6 074 908,32	100

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
9	2017-2023	"Budowa nawierzchni drogi gminnej nr 106863B Kudrycze- Zabłudów I Etap na odcinku Kudrycze -Żuki wraz z aktualizacją dokumentacji projektowo-kosztorysowej z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	6 301 523	358 217	200 000	12 300,00	6,15
10	2017-2023	Dopłata do "Budowa nawierzchni drogi gminnej nr 106866B Ostrówki - Dawidowicze w związku z przeprowadzonymi negocjacjami sądowymi	3 991 523	3 708 523	283 000	282 961,10	100
11	2023	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy ulicy Św. Rocha w Zabłudowie	150 000	0	150 000	11 941,00	7,96
12	2022-2023	Rozwój sieci komunikacyjnej w Gminie Zabłudów w zakresie „Przebudowa drogi gminnej nr 106881B we wsi Protasy Gmina Zabłudów „ realizowanej przez 12 miesięcy od podpisania umowy z dofinansowaniem w wysokości 50% kosztów kwalifikowanych z RPRD	1 112 827	0	1 112 827	1 090 554,32	97,99
13	2013-2023	Rozwój sieci komunikacyjnej w Gminie Zabłudów w zakresie „Rozbudowa drogi gminnej nr 106869B na odcinku Halickie – Białostoczek „ realizowanej przez 12 miesięcy od podpisania umowy w wysokości 50% kosztów kwalifikowanych z dofinansowaniem z Rządowego Programu Rozwoju Dróg	3 914 926	81 054	3 835 872	3 835 101,40	100
14	2023	Budowa drogi wewnętrznej o długości 772 m w obrębie wsi Nowosady dz. Nr 407 i wsi Krynickie dz. Nr 21 -dofinansowanie zadania w 50% z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego	1 237 000	0	1 237 000	1 198 826,88	96,91
15	2023	Zakup nieruchomości, w tym wypłata odszkodowań w zakresie wykupu gruntów pod drogi- grunty będą stanowiły mienie gminne	21 500	0	21 500	20 846,33	96,96

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
16	2023	Remont budynków i lokali mieszkalnych na terenie Gminy Zabłudów wydatki nie objęte wnioskami	12 500	0	12 500	10 500,00	84
17	2023	Remont budynków i lokali mieszkalnych na terenie Gminy Zabłudów- Projekt z zakresu wsparcia na rzecz uchodźców z Ukrainy	1 120 000	0	1 120 000	1 102 795,46	98,46
18	2023	Wykonanie audytów energetycznych dla 10 budynków użyteczności publicznej w Gminie Zabłudów	50 400	0	50 400	16 666,50	33,07
19	2023	Zakup choinki świetlnej lodowej na skwer jako dekoracji świątecznej	38 422	0	38 422	38 007,00	98,92
20	2023	Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę schodów na potrzeby dostępności budynku urzędu od strony Referatu Gospodarki Komunalnej	14 760	0	14 760	14 760,00	100
21	2022	Zakup wyposażenie w ramach konkursu grantowego Cyfrowa gmina z udziałem środków unijnych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa	88 431	0	106 431	104 685,41	98,36
22	2021-2023	Wdrożenie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego - część II, administracja samorządowa	210 347	868	272 124	271 140,85	100
23	2022-2023	Budowa budynku garażowo - gospodarczego na potrzeby jednostki OSP w Rafałowie	298 000	78 000	220 000	74 684,73	33,95
24	2023	Częstkowy udział Gminy Zabłudów w zakupie samochodu średniego na potrzeby jednostki OSP w Folwarkach Wielkich	63 350	0	63 350	50 452,00	79,64
25	2022-2023	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z zakupem map do opracowania dokumentacji budynku OSP w Krynickich wykorzystywanego również na potrzeby świetlicy wiejskiej	55 550	0	55 550	55 350,00	100

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
26	2023-2024	Przygotowanie dokumentacji do projektów transgranicznych w zakresie INTERREG NEXT Polska - Ukraina.	33 000	0	33 000	5 243,80	15,89
27	2023	Odbudowa instalacji wodno - kanalizacyjnej. w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zabłudowie	912 458	0	912 458	866 956,50	95,01
28	2023	Budowa części chodnika do tężni solankowej, aktualizacja wskaźników energetycznych oraz zakup i montaż podlicznika prądu do obiektu tężni	39 945	0	39 945	36 777,00	92,07
29	2022-2023	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej poprzez budowę wiaty tężni solankowej przy budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Krynickich	106 580	0	106 580	93 258,60	87,50
30	2022-2023	Doposażenie placu zabaw w Pasynkach ze środków funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi	45 890	24 390	21 300	19 730,50	92,63
31	2022-2023	Doposażenie placu zabaw w Folwarkach Wielkich ze środków funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi	62 300	32 100	30 400	30 333,80	99,78
32	2022-2023	Zakup autobusu do przewożenia uczestników zajęć do Środowiskowego Domu Samopomocy w Krynickich	429 688	0	429 688	429 147,00	99,87
33	2022-2023	Wykonanie aktualizacji dokumentacji na potrzeby prawidłowego procesu inwestycji budowy windy bocznej przy budynku Środowiskowym Domu Pomocy w Krynickich	49 512	0	49 512	1 845,00	3,73
34	2022-2023	Zwiększenie dostępności architektonicznej w Gminie Zabłudów poprzez przebudowę schodów w budynku Urzędu Miejskiego w Zabłudowie w ramach powierzenia grantu przez PFRON	260 000	0	225 000	139 442,01	61,97
35	2023	Opracowanie dokumentacji aplikacyjnej , w tym studium wykonalności do złożenia wniosku do Programu w zakresie Priorytet: Adaptacja do zmian klimatu	18 450	0	18 450	18 450,00	100

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
36	2021-2023	Kontynuacja projektu Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej na terenie Gminy Zabłudów etap II - dofinansowanie w ramach RPO	1 240 179	796 179	373 200	373 102,97	100
37	2022-2023	Zakończenie rozpoczętej w IV kw.2022 roku wymiany oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Zabłudów (z udziałem środków na wsparcie poprawy efektywności energetycznej)	131 000	0	131 000	130 880,98	100
38	2023	Kontynuacja realizacji zadania w zakresie dostawy wraz z montażem oświetlenia ledowego na terenie gminy zad nr IV	83 149	0	83 149	72 816,54	87,52
39	2023-2024	Zadanie pn." Rewitalizacja terenów popegeerowskich w m. Dobrzyńówka" , w tym przebudowa budynku sklepu na świetlicę z dofinansowaniem z Programu Polski Ład 90%	1 825 290	13 500	181 179	181 179,00	100
40	2023	Wykonanie instalacji elektrycznej w części budynku świetlicy wiejskiej w Cieluszkach ze środków funduszu sołeckiego wraz z montażem szalówki na szczytach budynku ze środków własnych budżetu	23 679	0	23 679	23 628,97	100
41	2019-2023	Kontynuacja przebudowy świetlicy w Ostrówkach wraz z inspektorem nadzoru w ramach dofinansowania ze środków PROW Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020	463 306	56 726	406 580	397 204,72	97,69
42	2019-2023	Kontynuacja przebudowy świetlicy w Ostrówkach wydatki nie objęta dofinansowaniem ze środków PROW Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020	44 510	0	44 510	35 923,50	80,71

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
43	2023	Modernizacją świetlicy w Cietuszkach z udziałem dofinansowania ze środków PROW Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020	97 030	13 500	83 830	83 361,50	99,44
44	2023	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku świetlicy w Ostrówkach w ramach Programu odnowy wsi województwa podlaskiego- Kreatywna wieś" dofinansowanie 25.000 zł, środki z funduszu sołectwa 14748 zł i środki własne budżetu 10252 zł.	50 000	0	50 000	48 287,29	96,57
45	2019-2023	Wydatki na inspektora nadzoru zakończonej inwestycji w zakresie robót budowlanych w Dawidowiczach	62 876	56 726	6 150	6 150,00	100
46	2022-2023	Zakup i montaż materiałów do zakończenia budowy ogrodzenia świetlicy wiejskiej w Zwierkach w ramach funduszu sołectkiego	29 833	6 000	23 833	4 465,28	16,64
47	2023	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla potrzeb modernizacji budynku Muzeum Kultury Materialnej Rybołach na potrzeby złożenia wniosku do INTERREG Litwa - Polska	58 444	0	58 444	33 739,40	57,73
48	2023	Opracowanie niezbędnej dokumentacji na Budowę boiska pomocniczego przy boisku głównym w Zabłudowie na potrzeby złożenia wniosku do INTERREG Litwa - Polska	91 500	0	91 5000	5 200,00	5,68
49	2022-2025	Budowa Centrum Sportowo - Rekreacyjnego w Zabłudowie wraz z opracowaniem Programu Funkcjonalna - Użytkowego do opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej z dofinansowaniem z Programu Polski Ład 90%	9 570 375	0	98 875	17 296,10	17,49
50	2023	Zabudowa i orynnowanie altany w m. Białostoczek ze środków funduszu sołectkiego	9 900	0	9 900	9 900,00	100

LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
51	2023	Zakup i montaż stelaży na piłkochwyty wraz z montażem siatek w Kamionce ze środków funduszu sołeckiego	16 000	0	16 000	9 500,00	59,37
52	2023	Montaż instalacji oświetleniowej fotowoltaicznej pod altaną i słupa oświetleniowego na placu zabaw w m. Białostoczek ze środków fun.sołeckiego	8 447	0	8 447	6 500,00	76,95
53	2023	Prace elektryczne wraz z zakupem materiałów do budowy wiaty w Zwierkach ze środków fun. sołeckiego	9 600	0	9 600	10 277,43	105,24
54	2023	Doprowadzenie zasilenia i montaż słupów energetycznych z lampami na działce nr 70 do terenu wiaty w Tatarowcach ze środków fun.sołeckiego	13 515	0	13 115	13 515,02	103,05
55	2023	Doposażenie placu zabaw w Rybołach - zakup ławek w ramach fun. sołeckiego	5 589	0	5 589	3 270,95	58,53
56	2023	Doposażenie placu zabaw w Zagruszanach w ramach fun.sołeckiego	9 310	0	9 310	3 000,00	32,22
57	2023	zakup i montaż wiaty drewnianej w m. Kowalowce w ramach funduszu sołeckiego i środków ze sprzedaży działki mienia wiejskiego	85 335	68 707	16 628	14 267,60	85,80
58	2023	Doposażenie placu zabaw w Kurianach w ramach funduszu sołeckiego	7 210	0	7 210	7 125,00	98,82
59	2023	Doposażenie placu zabaw w Ochremowiczach w ramach funduszu sołeckiego	13 740	0	13 740	13 650,00	99,34
60	2023	Doposażenie placu zabaw w Olszance w ramach funduszu sołeckiego	10 193	0	10 193	10 010,29	98,20
61	2023	Opracowanie dokumentacji oraz zakup i montaż siłowni plenerowej w m. Krynickie w ramach funduszu sołeckiego	24 058	0	24 058	24 026,00	100
62	2023	Zakup materiałów i montaż wiaty na potrzeby mieszkańców wsi Pasynki w ramach funduszu sołeckiego	18 048	0	18 048	16 834,98	93,28

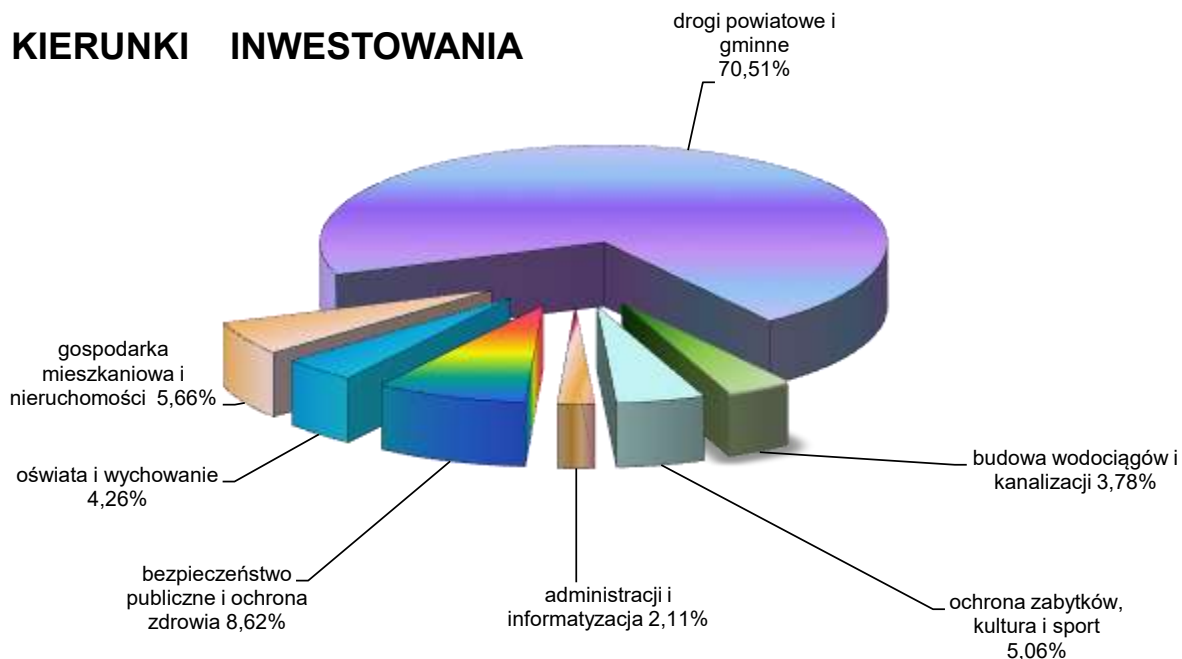
LP	Rok	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Dotychczas poniesione wydatki - projekty	Plan na rok budżetowy 2023	Wykonanie planu w 2023 roku	% wykonania
Ogółem			51 237 005	8 097 433	20 354 431	18 197 812,26	89,40

Ponadto do wydatków majątkowych zaliczane są dotacje na realizację zadań inwestycyjnych. Burmistrz Zabłudowa za zgodą organu stanowiącego podpisał umowy o udzieleniu pomocy finansowej dla Powiatu Białostockiego na modernizację dróg powiatowych w kwocie 2.160.958 zł (wykonanie wydatków 1.836.530,48 zł) w tym:

1. Budowa drogi powiatowej nr 1489B Protasy –Folwarki – Zabłudów (na odcinku Rafałówka – Folwarki Małe wartość zadania 7.210.110 zł (udział Gminy Zabłudów stanowi 1.858.805 zł, Powiatu – 1.858.805 zł oraz RFRD – 3.492.500 zł). Wydatkowane kwotę 1.834.377,98 zł
2. Opracowanie dokumentacji na „Przebudowę skrzyżowania drogi powiatowej nr 1489B z drogą gminną nr 106855B w m. Zagruszany wydatkowano kwotę 2.152,50 zł, pozostała kwota w wysokości 32.902,50 zł w powyższym zakresie została przesunięta na 2024 rok.
3. Wydatki na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na przebudowę z rozbudową drogi powiatowej nr 1488B na odcinku Zabłudów – Nowosady i na odcinku Zabłudów – Kowalowce – Nowosady oraz na przebudowę z rozbudowa drogi nr 1472B Kamionka – Bobrowa - Tatarowce nie została wykorzystana przez Zarząd Powiatu Białostockiego w 2023 roku
4. Udzielono dotacji z budżetu w kwocie 250.000 zł na zakup samochodu średniego przez jednostkę OSP w Folwarkach Wielkich, ora na zakup wyposażenia dla OSP w Pawłach 10.00 zł i OSP w Rafałówce 13.000 zł. Dotacje została wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem
5. Udzielono dotacji dla mieszkańca gminy w wysokości 33.764,05 zł na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.
6. Dotacji zaplanowana na obiekty sakralne w wysokości 28.992 zł z budżetu gminy wraz z dofinansowaniem z Programu Polski Ład zostanie zrealizowana w 2024 roku.

W przedstawionej tabeli zawarto szczegółowe wykonanie zadań inwestycyjnych, a układ graficzny przedstawia główne kierunki inwestowania Gminy Zabłudów w 2023 r.

KIERUNKI INWESTOWANIA

W roku 2023 Gmina Zabłudów zgodnie z intencją Rady Miejskiej w Zabłudowie jak i Burmistrza Zabłudowa kontynuowane były inwestycje w drogi gminne i drogi powiatowe. Świadczą o tym wydatki na zadania w tym zakresie w wysokości 14.343.123,48 zł, co stanowi 70,51 % wszystkich wydatków w roku budżetowych. Część inwestycji drogowych zgodnie z zawartymi umowami jest realizowana w latach 2023-2024. Zdecydowana większość inwestycji drogowych jest dofinansowywana ze środków Programu Polski Ład oraz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Nadal jest kontynuowana budowa i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie Gminy Zabłudów oraz udzielane dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2023 roku nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie budowy studni głębinowych. W trakcie przebudowy znajduje się budynek po sklepie na potrzeby świetlicy w Dobrzyniówce. Ze środków Programu Polska dla Ukrainy wyremontowano część budynku przy ulicy Bielskiej oraz podzielono mieszkanie na dwa w budynku na Św. Rocha. Ponadto zrealizowano wiele drobnych zadań inwestycyjnych w ramach funduszy sołeckich, szczególne uznanie wśród mieszkańców znajdują remonty świetlic wiejskich, budowa i rozbudowa placów zabaw, altany, wiaty oraz małe siłownie rekreacyjno-sportowe na powietrzu.

Wyliczenie finansowania bilansowania wydatków i dochodów bieżących oraz wydatków i dochodów majątkowych w latach 2020-2023

Lata	Dochody bieżące	Wydatki bieżące	Poziom sfinansowania a wydatków bieżących dochodami bieżącymi	Dochody majątkowe	Wydatki majątkowe	Poziom sfinansowania wydatków majątkowych dochodami majątkowymi	Deficyt/nadwyżka danego roku	Wysokość zaciągniętego kredytu/obligacji
2020	46 661 465	42 370 418	+ 4 291 047	5 589 227	10 056 819	- 4 467 592	- 176 545	3 300 000
2021	53 151 607	45 375 131	+ 7 776 476	10 413 143	9 125 712	+ 1 287 431	+ 9 063 907	0
2022	59 106 087	53 164 171	+ 5 941 916	13 020 999	16 030 492	- 3 009 493	+ 2 932 419	0
2023	50 081 269	50 955 514	- 874 245	13 655 779	20 343 107	- 6 687 328	- 7 561 573	0

ZADŁUŻENIE GMINY

Począwszy od 2014 roku dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalony jako średnia arytmetyczna obliczona dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wielkość zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych papierów wartościowych prezentuje poniższa tabela

Przeznaczenie środków kredytu	Stan w tys. zł na 31.12.2022	Spłaty w tys. zł w 2023 roku	Stan w tys. zł na 31.12.2023
2. Emisja obligacji 1.864 tys. zł w 2013 roku - spłata 31.12.2023	64	64	0
3. Emisja obligacji 2.136 tys. zł w 2014 roku - spłata 31.12.2024	2 136	1 036	2 136
4. Emisja obligacji 1.000 tys. zł w 2015 roku - spłata 31.12.2025	1 000	0	1 000
5. Na deficyt 2.000 tys. zł z 01.10.2016 spłata 31.03.2026	1 010	180	830
6. Na deficyt 5.000 tys. zł z 01.08.2018 spłata 31.12.2027	3 920	360	3 560
7. Na deficyt 9.053 tys. zł z 01.12.2018 spłata 31.12.2033	8 843	60	8 783
8. Na deficyt 2.640 tys. zł z 01.12.2019 spłata 31.12.2034	2 490	60	2 430
9. Na deficyt 3.300 tys. zł z 01.12.2020 spłata 31.12.2035	3 210	60	3 150
Ogółem wysokość kredytów i spłaty	22 673	1 820	20 853

Wysokość zadłużenia na dzień 31.12.2023 r. wynosi 32,73% zrealizowanych dochodów budżetu za 2023 rok, co oznacza ukształtowanie tego wskaźnika na poziomie roku 2022. Po przeksięgowaniu w roku 2024 niedoboru budżetowego za 2023 rok na skumulowany ujemny wynik budżetu wzrósł do kwoty 15.254.763 zł. Wolne środki na rachunku bankowym z rozliczenia z lat poprzednich pozwolą finansowanie budżetu na rok 2024 wolnymi środkami. Do zaciągania dodatkowych zobowiązań Gmina Zabłudów jak większość gmin w kraju podchodzi bardzo ostrożnie z uwagi na wysokie odsetki oraz już posiadane zadłużenie we wskazanej wyżej w tabeli wysokości.

INWESTYCJE

W Gminie Zabłudów w latach 2022-2023 nastąpiła kumulacja zadań inwestycyjnych do których gmina przygotowywała się przez opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Przekładała się to na wysokość budżetu po stronie dochodów jak i w szczególności po stronie wydatków.

Udało się zrealizować wiele ważnych i potrzebnych dla naszej gminy zadań, które służą naszym mieszkańcom. Należy wskazać, iż rok 2022 został uznany za rekordowy w zakresie ilości zadań w wykazie gminnych zadań inwestycyjnych, ale w roku 2023 powyższy wykaz obejmuje 83 pozycje, z których w szczególności wymienić należy:

- przebudowę z rozbudową systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Zabłudów-etap IV - "Przebudowa stacji wodociągowej w Kurianach zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie ze środków PROW na lata 2014-2020" (inwestycja zostanie zakończona w 2024 roku),

- budowę sieci wodociągowej Zajezerce - Bobrowa na odcinku 4,482 (inwestycja zakończona współfinansowana ze środków zewnętrznych),

- budowę nawierzchni drogi gminnej nr 106866B na odcinku Ostrówki - Dawidowicze wraz z nadzorem inwestorskim z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (inwestycja zakończona i rozliczona na dzień opracowywania raportu),

- budowę nawierzchni drogi gminnej nr 106863B Kudrycze - Zabłudów II Etap na odcinku Pasyunki - Zabłudów wraz z nadzorem inspektorskim w ramach dofinansowania z Programu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych (inwestycja zgodnie z podpisaną z wykonawcą umową zrealizowana w 2023 roku),

- budowę nawierzchni drogi gminnej nr 106863B Kudrycze - Zabłudów I Etap na odcinku Kudrycze - Żuku wraz z nadzorem inspektorskim w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (inwestycja zgodnie z podpisaną z wykonawcą umową będzie zrealizowana w 2024 roku),

- opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej Kucharówka - Rafałówka – Zabłudów (zadanie nie zostało zrealizowane w 2023 roku; aktualnie po zwiększeniu kwoty znajduje się na liście przedsięwzięć inwestycyjnych na rok 2024),

- opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej Ryboły – Kaniuki (na realizację tej inwestycji drogowej w 2022 r. został złożony wniosek w ramach nowego naboru do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – gdzie przyznano dofinansowanie i zadanie będzie realizowane w latach 2024-2026),

- zakup wyposażenia w ramach konkursu grantowego Cyfrowa Gmina z udziałem środków unijnych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (przedsięwzięcie zakończone i rozliczone),

- wdrożenie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego (projekt międzygminny, z dofinansowaniem unijnym, wykonany w 2023 roku)

- opracowanie dokumentacji wraz z rozbudową strażnicy OSP w Rybołach oraz budową pomieszczenia socjalnego na potrzeby strażaków, zakup samochodu lekkiego dla jednostki oraz zakup wyposażenia do OSP w Rybołach i Folwarkach Wielkich (w związku ze złożonym wnioskiem aplikacyjnym do programie Interreg PL-LT zostało przyznane dofinansowanie na realizację zadania w 2024 roku),

- budowa budynku garażowo – gospodarczego dla jednostki OSP w Rafałówce (zadanie zostanie zakończone w 2024 roku)

-modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Dobrzniewie z dofinansowaniem ze środków z Polskiego Łądy w 96 % (inwestycja realizowana w latach 2023-2024),

- rewitalizacja terenów popojezierzowych w m. Dobrzniewka z dofinansowaniem ze środków z Polskiego Łądy w 90 % (inwestycja realizowana w latach 2023-2024),

- odbudowa instalacji wodno-kanalizacyjnej w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Zabłudowie (inwestycja z dofinansowaniem ze środków rządowych, zakończona),

- zakup autobusu do przewożenia uczestników zajęć do Środowiskowego Domu Samopomocy w Krynickich w 2023 roku,

- rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej poprzez budowę tężni solankowej przy budynku ŚDS w Krynickich (przedsięwzięcie realizowane w latach 2023 - 2024),

- budowę energooszczędnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Zabłudów (inwestycja z dofinansowaniem środków unijnych – zakończona w 2023 roku),

- kontynuację przebudowy świetlicy w Ostrówkach oraz modernizację świetlicy w Cietuszkach w ramach dofinansowania ze środków PROW WP (inwestycje z dofinansowaniem ze środków unijnych zostały wykonane w latach 2019-2023).

- przygotowanie Programu Funkcjonalno- Użytkowego wraz z opracowaniem dokumentacji projektowo –kosztorysowej dla zadania pn” Budowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego w Zabłudowie” (zostało przyznane dofinansowanie w wysokości 90% w ramach programu Polski Ład na realizację zadania w latach 2022- 2025),

Dodatkowo należy wspomnieć od bardzo dużej ilości zadań realizowanych w ramach funduszy sołeckich oraz zadaniach inwestycyjnych współfinansowanych w 2022 r. przez gminę w formie dotacji celowych na przebudowy dróg powiatowych:

1. Budowa drogi powiatowej nr 1489B Protasy –Folwarki – Zabłudów (na odcinku Rafałówka – Folwarki Małe wartość zadania 7.210.110 zł (udział Gminy Zabłudów stanowi 1.858.805 zł, Powiatu – 1.858.805 zł oraz RFRD – 3.492.500 zł). Wydatkowane kwotę 1.834.377,98 zł

2. Opracowanie dokumentacji na „Przebudowę skrzyżowania drogi powiatowej nr 1489B z drogą gminną nr 106855B w m. Zagruszany wydatkowano kwotę 2.152,50 zł, pozostała kwota w wysokości 32.902,50 zł w powyższym zakresie została przesunięta na 2024 rok.

3. Wydatki na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na przebudowę z rozbudową drogi powiatowej nr 1488B na odcinku Zabłudów – Nowosady i na odcinku Zabłudów – Kowalowce – Nowosady oraz na przebudowę z rozbudowa drogi nr 1472B Kamionka – Bobrowa - Tatarowce nie została wykorzystana przez Zarząd Powiatu Białostockiego w 2023 roku.

Rok 2023 kończy się w gminie Zabłudów pomyślnie pod kątem wielu zrealizowanych inwestycji. Nie byłyby one możliwe bez pozyskania dodatkowych środków finansowych. Gmina Zabłudów składa wnioski aplikacyjne w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych edycja pierwsza (sierpień 2021) oraz wsparcia gmin popegeerowskich z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (luty 2021). Wnioski powyższe są wysoko oceniane, co skutkuje otrzymaniem dofinansowania, o czym świadczy na przykład dofinansowanie w wysokości 90% (9.000.000 zł) do rozbudowy Urzędu Miejskiego zadanie pn. „Urząd przyjazny mieszkańcom” oraz „Budowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego w Zabłudowie” (zostało przyznane dofinansowanie w wysokości 90% tj. 8.100.000 zł)

Spośród innych zadań, o których warto wspomnieć w raporcie, na dzień sporządzenia raportu wniosek aplikacyjny przebudowy budynku Muzeum Kultury Materialnej w Rybołach w ramach programu Interreg PL-LT został oceniony pozytywnie oraz podpisano umowę na dofinansowanie, natomiast wniosek o dofinansowanie przebudowy budynku świetlicy i OSP w Krynickich w ramach programu Interreg PL-UA 2021-2027 jest w trakcie oceny.

Na dzień opracowania raportu przekazać można już oficjalną informację o kwocie 200.000 zł środków na dalsze inwestycje w największej jednostce oświatowej na terenie gminy w Zespole Szkolno –Przedszkolnym w Zabłudowie (w latach 2019-2023 inwestycje w tej jednostce kształtowały się na poziomie 5.376.433 zł, w tym dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych 2.196.934 zł).

Za duży sukces w roku 2023 uznać należy podpisanie umowy z GDDKiA Oddział w Białymstoku do uzyskania prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz przyznaniem tak długo oczekiwanych środków z PUW na dofinansowanie budowy chodnika łączącego Zabłudów z położonym przy drodze krajowej DK19 cmentarzem parafialnym. Zadanie zostanie zrealizowane w 2024 zgodnie z już podpisaną umową z wykonawcą.

Także w latach 2023-2025 w ramach świeżo uruchomionego Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na rzecz trzech parafii z terenu gminy Zabłudów na dwie edycje zostało złożonych sześć wniosków, a dofinansowanie zostało przyznane dla 4 wniosków do prac konserwatorskich i renowacyjnych na wskazane przez parafie obiekty zabytkowe.

Jak widać, działania podejmowane przez gminę w 2023 roku, podobnie zresztą jak w latach ubiegłych, z uwagi na ograniczone własne możliwości finansowe, koncentrują się na inwestycjach współfinansowanych ze środków zewnętrznych, zarówno unijnych jak i rządowych. Inwestycje te służyć mają podniesieniu standardu życia mieszkańców gminy, niwelowaniu luk w rozwoju społeczno-ekonomicznym oraz długofalowym wspieraniu szeroko rozumianych procesów rozwojowych.

Widoczna wielokierunkowość działań inwestycyjnych podejmowanych przez gminę oraz wysoki stopień absorpcji środków zewnętrznych to cecha wyróżniająca gminę Zabłudów w ostatnich latach. Poruszamy się po ścieżce z jednej strony wyznaczonej przez nasze potrzeby, z drugiej korygowanej przez źródła zasilania zewnętrznego. Wiele już zostało zrobione, wiele jeszcze przed nami.

GOSPODARKA ODPADAMI

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminy obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Zgodnie z art. 6c ust. 2 ww. ustawy Rada Gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne w dniu 30 grudnia 2019 r. została podjęta Uchwała Nr XIV/105/2019 Rady Miejskiej w Zabłudowie w sprawie uchylenia uchwały dotyczącej postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają odpady komunalne, z mocą obowiązywania od 1 lutego 2020 roku.

Wobec powyższego właściciele nieruchomości niezamieszkałych (instytucje i firmy, także te prowadzące działalność w budynkach mieszkalnych) od lutego 2020 r. zobowiązane były do zawarcia umowy na wywóz odpadów z dowolną firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Uchwała Nr XXXIII/254/2022 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 stycznia 2022 r., która wprowadziła metodę ustalającą opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalającą stawki tej opłaty jest metoda stanowiąca iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. W przypadku metody od jednego mieszkańca na danej nieruchomości wysokość opłaty wynosi: 26 zł miesięcznie (przy segregacji) od jednego mieszkańca na danej nieruchomości.

W przypadku nieruchomości na których właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny opłata stanowi trzykrotność stawki uwzględniającej selektywny sposób gromadzenia odpadów.

Rada Miejska w Zabłudowie Uchwałą Nr XXXIII/254/2022 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 stycznia 2022 r., wprowadziła zwolnienie w części z opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady, stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł od jednego mieszkańca.

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, została ustalona następująco:

- 1) zmieszane odpady komunalne w okresie letnim (1.04.- 31.10.)

- a) w zabudowie wielorodzinnej – 1 raz na tydzień
- b) w zabudowie jednorodzinnej – 1 raz na 2 tygodnie
- 2) zmieszane odpady komunalne w okresie zimowym (1.11. – 31.03.)
 - a) w zabudowie wielorodzinnej – 1 raz na 2 tygodnie
 - b) w zabudowie jednorodzinnej – 1 raz na miesiąc
- 3) zebrane selektywnie papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne,
 - a) w zabudowie wielorodzinnej – 1 raz na miesiąc
 - b) w zabudowie jednorodzinnej – 1 raz na miesiąc
- 4) zebrane selektywnie bio w okresie letnim (1.04.- 31.10)
 - a) w zabudowie wielorodzinnej – 1 raz na tydzień
 - b) w zabudowie jednorodzinnej – 1 razy na 2 tygodnie
- 5) zebrane selektywnie bio w okresie zimowym (1.11. – 31.03.)
 - a) w zabudowie wielorodzinnej – 1 raz na miesiąc
 - b) w zabudowie jednorodzinnej – 1 raz na miesiąc

Właściciele nieruchomości jednorodzinnych, jacy i zarządcy nieruchomości wielorodzinnych samodzielnie wyposażają je w pojemniki służące do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych poprzez zakup takich urządzeń lub wydzierżawienie. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie zabudowy jednorodzinnej będzie odbywać się w systemie workowym i pojemnikowym, właściciele nieruchomości mają możliwość wyboru gromadzenia odpadów zebranych selektywnie tj. w pojemnikach lub workach. Pojemniki zapewniają właściciele nieruchomości natomiast worki zapewniane są przez wykonawcę. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie zabudowy wielorodzinnej będzie odbywać się w systemie pojemnikowym (kontenerowym). Wykonawca zapewnia i dostarcza pojemniki do zbiórki odpadów segregowanych oraz utrzymuje je w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym: w ilości wskazanej przez Zamawiającego, w zależności od potrzeb - min. 1 pojemnik do odbioru każdego rodzaju odpadów na gniazdo.

Obsługę systemu gospodarki odpadami komunalnymi polegającą na odbiorze i transporcie do właściwej dla poszczególnych frakcji odpadów komunalnych Instalacji (ZUOK Białystok i/lub ZUOK Hryniewicze) odpadów komunalnych na terenie gminy Zabłudów w 2023 r. prowadziło Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne, „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku, ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok do 8 marca 2021 r.

Na terenie Gminy Zabłudów funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na działce nr geod. 83 położonej w obrębie geod. Zabłudów. Obiekt został uruchomiony w 2017 r. Do punktu będą przyjmowane:

- a) papier i makulatura, w tym odpady opakowaniowe,
- b) tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe,
- c) szkło, w tym odpady opakowaniowe,
- d) metale, w tym odpady opakowaniowe,
- e) opakowania wielomateriałowe,

- f) odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- g) przeterminowane leki,
- h) chemikalia,
- i) zużyte baterie i akumulatory,
- j) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- k) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- l) odpady budowlane i rozbiórkowe do 70 kg jednorazowo
- m) zużyte opony,
- n) odpady zielone,
- o) ubrania i tekstylia.

Działalność będzie polegała na:

- a) przyjęciu odpadów,
- b) przekazaniu przyjętych odpadów do wyznaczonego dla każdego rodzaju odpadów miejsca magazynowania,
- c) przekazaniu zebranych odpadów do uprawnionych odbiorców.

Zebrane odpady będą magazynowane w kontenerach/pojemnikach ustawionych na utwardzonym terenie. Teren nieruchomości w całości jest ogrodzony. Punkt zbierania wyposażony jest w urządzenie ważące w celu ustalenia masy przyjmowanych odpadów.

W miejscu magazynowania odpadów niebezpiecznych są wykonane zabezpieczenia przed przedostaniem się substancji niebezpiecznych do środowiska i przed dostępem osób trzecich.

Przeterminowane leki można wrzucać nieodpłatnie do pojemników ustawionych w aptece znajdującej się na ul. Chodkiewicza w Zabłudowie.

Pojemniki na zużyte baterie i akumulatory znajdują się w obiektach użyteczności publicznej tj. w Urzędzie Miejskim w Zabłudowie oraz w placówkach oświatowych na terenie gminy.

Systemem odbioru odpadów komunalnych objętych jest 4 772 nieruchomości.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;

Tabela nr 9. Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (zł)

	Koszt systemu (zł) za rok 2023
Odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	2 355 853,12 zł
Utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	20 806,92 zł
Obsługa administracyjna systemu	140 834,06
Łącznie (zł)	2 517 494,1

Na koszty odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych złożyły się:

- koszty związane z opłaceniem faktur za odbiór i transport odpadów komunalnych w kwocie wynikającej z umowy zawartej pomiędzy Gminą Zabłudów a firmą odbierającą odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, nieruchomości użyteczności publicznej stanowiących własność gminy Zabłudów, PSZOK oraz koszty ulicznych.
- koszty związane z opłaceniem faktur za zagospodarowanie odpadów komunalnych w instalacjach Miasta Białegostoku (faktura wystawiana na kwotę stanowiącą równowartość iloczynu ilości odpadów przekazanych do zagospodarowania w instalacji i właściwej stawki opłaty za przyjęcie odpadów zgodnej z obowiązującym cennikiem).

Do kosztów związanych z utrzymaniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zalicza się m.in. koszty: związane z obsługą PSZOK.

Do kosztów związanych z obsługą administracyjną systemu zalicza się m. in. koszty związane z: zakupem artykułów biurowych, usługą pocztową (wysyłka wezwań do złożenia deklaracji, decyzji, upomnień, postanowień, itp.), szkoleniem pracowników, naliczeniem wynagrodzeń dla pracowników, koszty egzekucyjne ,serwis oprogramowania, ważenie pojazdów .

Tabela nr 10. Zestawienie wpływów i wydatków z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 r.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2 602 472,23 zł
Wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi	2 517 494,1 zł
Różnica	84 978,13 zł

Nadwyżka w wysokości 84 978,13 zł powstała w wyniku nadwyżki wpływów nad wydatkami zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r., zostanie przeznaczona na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2024 r.

Gospodarka Komunalna

Drogi

Przez Gminę Zabłudów przechodzi odcinek drogi krajowej nr 19 Białystok – Lublin – Rzeszów oraz drogi nr 65 Białystok Bobrowniki. Przebiega również odcinek drogi wojewódzkiej 685 Zabłudów- Narewka – Hajnówka.

Na terenie Gminy Zabłudów występują liczne odcinki dróg powiatowych, natomiast drogi gminne publiczne stanowią powierzchnię 890 968 m², a drogi lokalne 5 333 244 m².

W ramach bieżącego utrzymania dróg rozdział 600616 § 4300 na terenie gminy Zabłudów w 2020 roku zostały wykonane następujące dostawy oraz roboty z usługami:

1. Dostawa materiałów na drogi gminne w postaci kruszywa betonowego z recyklingu, mieszanki kruszywa naturalnego (żwir) oraz piasek.
2. Naprawa nawierzchni bitumicznych emulsją asfaltową i grysami fr. 2/5 oraz mieszanką mineralno – asfaltową na zimno.
3. Odśnieżanie dróg gminnych i chodników oraz ich posypywanie piaskosolą.
4. Profilowanie dróg gminnych o szerokości do 5 m. i powyżej 5 m. o nawierzchni żwirowej, żuźlowej, gruntowej oraz innych robót drogowych wykonywanych przy użyciu równiarki.
5. Wynajem sprzętu drogowo – budowlanego wraz z obsługą operatorską oraz pracowników do prac fizycznych; do m. in. Remontów przepustów, karczowania pni w pasie drogowym, uzupełniania poboczy i skarp, odnawiania rowów wraz ze ścięciem poboczy do 30 cm na drogach gminnych.
6. Usuwanie drzew, krzewów, koszenie w pasie drogowym.
7. Wyznaczanie przebiegu dróg gminnych, wznowienie znaków granicznych, mapy do celów projektowych oraz aktualizacja kosztorysów.
8. Zakup i przewóz polbruku do remontu chodników.
9. Pobranie próbek i badanie jakości wbudowanego kruszywa.
10. Opracowanie dokumentacji dotyczącej rocznego przeglądu dróg.
11. Prace pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej sprzętem gminnym na drogach, w tym: zużycie paliwa i wynagrodzenie pracowników.

Stan i gospodarowanie zasobem mieszkaniowym

Zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy, nałożonym na nią przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

O kształcie lokalnej polityki mieszkaniowej decydują wszelkie działania, decyzje i plany przyszłych przedsięwzięć zmierzające do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań społeczno - gospodarczych, a w szczególności finansowych, demograficznych, urbanistycznych, infrastrukturalnych i techniczno - organizacyjnych. Niektóre znajdują doraźne i ograniczone rozstrzygnięcia dla konkretnych zamierzeń /np. w sferze pozyskiwania mieszkań/.

Wielkość zasobów mieszkaniowych Gminy Zabłudów wynosi - 30 lokali.:

- 1) W budynkach pozostających we współwłasności:
 - a) ul. Kalwińska 3 w Zabłudowie - 6 lokali, co stanowi 48,15 % udziału w powierzchni budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul Kalwińskiej 3 w Zabłudowie - /stan budynku dobry/,
 - b) ul. Św. Rocha 6 w Zabłudowie - 3 lokale, co stanowi 53,70 % udziału w powierzchni budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Św. Rocha 6 w Zabłudowie - /stan budynku dobry/,
 - c) ul. Mickiewicza 1 w Zabłudowie - 6 lokali, co stanowi 29,99 % udziału w powierzchni budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza 1 w Zabłudowie - /stan budynku dobry/,
 - d) ul. Mickiewicza 8 w Zabłudowie - 6 lokali, co stanowi 70,11 % udziału w powierzchni budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza 8 w Zabłudowie - /stan budynku dostateczny/;

W budynkach stanowiących w całości własność gminy:

- a) ul Bielska 13 w Zabłudowie - 5 lokali - /stan budynku dostateczny/,
- b) ul. Mickiewicza 13 w Zabłudowie - 1 lokal - /stan budynku b. dobry/,
- c) Krynickie 72/1 gm. Zabłudów - 3 lokale - /stan budynku dostateczny/.

Z zasobu mieszkaniowego gminy wydzielono - 4 lokale socjalne:

- 1)ul Bielska 13 w Zabłudowie - 2 lokale;.
- 2)ul. Mickiewicza 8 w Zabłudowie - 2 lokale.

Średnia powierzchnia użytkowa komunalnego lokalu mieszkalnego waha się w granicach 37,49 m².

Budynki stanowiące w całości własność Gminy Zabłudów wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Zabłudów to budynki wymagające ciągłej konserwacji i remontów. Zakres remontów ustala się według aktualnych potrzeb oraz zdarzeń mogących wpłynąć na bezpieczeństwo użytkowania i właściwą eksploatację nieruchomości oraz w celu utrzymania nieruchomości w stanie niepogorszonym. W budynkach pozostających we współwłasności /tj. we wspólnotach mieszkaniowych/ Gmina Zabłudów za lokale komunalne wnosi opłaty z tytułu funduszu remontowego, kosztów zarządu oraz za media w wysokości odpowiadającej udziałowi w powierzchni nieruchomości zgodnie ze stawka określoną

uchwałami na zebraniu ogółu właścicieli.

W 2023 r. nie sprzedano lokalu mieszkalnego.

Zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami

Zgodnie z art.43 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2020r. poz.713;ze zm.) mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Gospodarowanie mieniem komunalnym odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2020r. poz.1990, ze zm.), ww. ustawy o samorządzie gminnym, Kodeksu cywilnego oraz Uchwały Rady Miejskiej w Zabłudowie Nr XVI/104/08 z dnia 23 maja 2008r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony wraz ze zmianami.

Mienie gminy Zabłudów wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

	powierzchnia w ha	wartość w zł
zasób	141,9864	6 410 729,96
rolne	82,2739	901 856
mienie gminne	173,1870	3 857 430
drogi	647,5433	9 044 283,22
współwłasności	5,2334	280 367
użytkowanie wieczyste	63,5004	1 863 916
trwały zarząd	5,3522	233 635
ŁĄCZNIE	1 119,0775	22 592 217,18

Sprzedaż gruntów w 2023 r.

Cenę wywoławczą przy sprzedaży w drodze przetargu i cenę sprzedaży w drodze bezprzetargowej ustala się w oparciu o wycenę sporządzoną przez rzeczoznawcę majątkowego. Zgodnie z art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami na okres 21 dni podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zaś po 6 tygodniach od daty podania do publicznej wiadomości ww. wykazu podaje się do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu lub sporządza się protokół rokowań w przypadku sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

I.Sprzedaż gruntów

I.p.	Położenie	nr działki	pow. w m ²	cena sprzedaży netto w zł	wartość inwent. w zł
1	Pasynki	468/1	820	65 691,06	3813
2	Kudrycze	112	112	8600	780
3	Pawły	412/7	1659	121 200	1659
4	Folwarki Tylwickie	364	700	31 717,07	2261
5	Zabłudów	182/1	657	65 650,41	16 661
6	Ryboły	455	911	33 333,33	6468
7	Zabłudów	40/3,40/21,42/8	536	50 504,07	12 422
8	Gnieciuki	141/2(udz. 8120/205530	59	6400	2064
9	Nowosady	336/1 (udz.6/18)	463	16000	389
x	x	x	5917	399 095,94	46517

Nabycie nieruchomości do zasobu Gminy

Na podstawie umów notarialnych i postanowienia o stwierdzeniu spadku Gmina Zabłudów nabyła n/w nieruchomości :

1. Gnieciuki – dz. nr 11/8 o pow.731m², o wartości 4000,00zł;
2. Protasy –dz. nr 145/9 o pow,2479 ha, o wartości 2479,00 zł;

łącznie pow.3 210 m² ,wartość 6 479,00 zł.

Zamiana nieruchomości

Gmina przekazała osobie fiz. działki nr 380 o pow.7823m² o wartości inwent. 72988,00zł, położoną w obrębie Zwierki, zaś wartość rynkowa w/w działki na podstawie wyciągu z operatu szacunkowego wynosi 68 072,00 zł. w zamian za co ta przekazała Gminie dz. nr 23.541 o pow.565 m² o wartości 84 318,96zł . W wyniku zamiany zmniejszyła się powierzchnia o 7258 m² zaś wartość rynkowa wzrosła o 16 246,96zł.

Utrata własności w związku ze stwierdzeniem własności przez zasiedzenie:

1. Folwarki Małe – dz. nr 203 (udz.1/2) pow.2500m² o wartości inwentarzowej 8075,00zł;
2. Dobrzyniówka:
 - dz. nr 35/1 o pow.2902 m² , o wartości inwentarzowej 2902,00zł,
 - dz. nr 35/2 o pow.2719m², o wartości inwentarzowej 2719,00 zł.

Łącznie powierzchnia zmniejszyła się o 8121 m², a wartość o 13 696,00zł.

Transport publiczny

System transportowy tworzy układ wzajemnie powiązanych ze sobą elementów, na które składa się m.in.: transport zbiorowy. Ich jakość i strumień przepływu stanowi o dostępności komunikacyjnej Gminy Zabłudów, wpływa na powiązania gospodarcze. Właściwy rozwój i sprawne funkcjonowanie systemu transportowego ułatwia prowadzenie działalności gospodarczej.

Transport publiczny, którego organizatorem jest Gmina Zabłudów w 2022 roku obejmował system komunikacji miejskiej realizowany przez operatorów publicznego transportu zbiorowego. Uzupełnienie systemu połączeń autobusowych stanowią dwie firmy świadczące usługę transportu publicznego tj. PKS Nova S.A. i Wschód Express Michał Aleksiejuk.

W 2022 r. Gmina Zabłudów była Organizatorem linii na następujących trasach:

- 1) 471 Zabłudów-Dobrzyniówka-Rafałówka-Kamionka-Bobrowa-Tatarowce-Bobrowa-Płoskie-Kamionka-Zajezerce-Zacisze-Rafałówka-Dobrzyniówka-Zabłudów,
- 2) 472 Zabłudów-Solniki-Krynicky-Rzepniki-Nowosady-Żuki-Pasynki-Zagruszany-Zwierki-Kucharówka-Zabłudów
- 3) 473 Białostoczek-Zwierki-Zagruszany-Zwierki-Łubniki-Protasy-Kuriany-Białostoczek-Halickie-Białostoczek
- 4) 474 Zabłudów-Gnieciuki – Sieśki –Aleksicze – Ostrówki – Dawidowicze – Pawły – Cieluski – Kaniuki – Ryboły – Laszki – Koźliki – Zabłudów
- 5) 475 Zabłudów- Ochremowicze- Małynka-Kołpaki- Małynka-Olszanka- Żywkowo-Olszanka- Ochremowicze- Zabłudów
- 6) 476 Zabłudów-Krasne-Folwarki Małe-Dobrzyniówka-Folwarki Małe-Folwarki Wielkie-Folwarki Tylwickie- Zabłudów
- 7) 412 Kuriany - Rafałówka - Zajezerce - Zabłudów
- 8) 413 Kuriany - Zagruszany - Zabłudów- Krynicky - Rzepniki
- 9) 414 Kuriany - Rafałówka - Zabłudów
- 10) 415 Kuriany - Rafałówka - Folwarki Tylw. - Zabłudów
- 11) 416 Kuriany -Zwierki - Zabłudów
- 12) 410 Halickie – Bogdaniec – Skrybiczne - Kudrycze

Łączna kwota dofinansowania w 2023 r. wyniosła **936 813,81 zł** przyznana z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. (Przyznaje Podlaski Urząd Wojewódzki)

Rekompensata w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym za rok 2023 - **183 945,51 zł** (Przyznaje Urząd Marszałkowski)

Informacja o realizacji planów, programów i strategii

Zagospodarowanie przestrzenne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów

Na obszarze Gminy Zabłudów obowiązuje „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów” uchwalone dnia 26 listopada 2005r. (uchwała Nr XXIX/179/05 Rady Miejskiej w Zabłudowie) w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza studium obejmuje zgodność z obowiązującymi przepisami, obecnymi warunkami społeczno- ekonomicznymi, gospodarczymi i trendami rozwojowymi Gminy Zabłudów. „ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów” zawiera część tekstową i graficzną – 2 mapy przedstawiające uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów oraz „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.” Rysunek studium zawiera granice obszaru objętego studium, określone obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych, określone obszary, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury. Tekst studium w części dotyczącej uwarunkowań i kierunków nie zawiera wszystkich elementów wymaganych przepisami obecnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Rysunek studium opracowany w skali 1:10000, a więc w skali dość szczegółowej, wyznacza granice obszarów struktur przestrzennych (A-B-C-D): obszar urbanizacji, obszar rolno - osadniczy, rekreacyjno – wypoczynkowy i ekologiczny. Jednakże rysunek oprócz wydzielenia obszarów struktur przestrzennych, ogranicza się głównie do określenia stanu istniejącego zainwestowania oraz uwzględnienia terenów obowiązujących zmian planu ogólnego Gminy Zabłudów, a także terenów planów obowiązujących. W 2023 roku zostały wprowadzone do studium polegające na zmianie przeznaczenia gruntów pod powierzchnią eksploatację kruszywa.

Względy finansowe ograniczają możliwości prowadzenia prac planistycznych, w tym opracowania nowego „Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego”, opracowywania planów miejscowych na tereny największego ruchu inwestycyjnego w strefie urbanizacji „A” oraz planów zakazu zabudowy np. na obszar południowej obwodnicy Białegostoku. Wskazane jest jednak sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na poszczególne fragmenty Gminy, ponieważ właśnie one faktycznie kształtują ład urbanistyczny i strukturę przestrzenną Gminy. Decyzje o warunkach zabudowy nigdy nie doprowadzą do prawidłowego, optymalnego zagospodarowania gminy, jedynie mogą wprowadzać niekontrolowany chaos przestrzenny.

Studium natomiast jest ważnym dokumentem planistycznym, jednak nie stanowi prawa miejscowego. Należy również zauważyć, że w 2023 r. dokonano zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa wprowadza m. in. instytucję planu ogólnego jako obligatoryjnie sporządzanego dokumentu planistycznego o zasięgu całej gminy. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego i ma zastępować obecnie obowiązujące studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Na uchwalenie planu ogólnego gminy będą miały czas do 31 grudnia 2025 r.

Plany zagospodarowanie przestrzennego

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 339,77 km², z czego powierzchnia terenów objętych obowiązującymi planami oraz zmianami planów miejscowych wynosi około **760 ha**.

W wielu przypadkach rysunki obowiązujących planów nie były opracowane w odpowiedniej skali. Dość często plany obejmują powierzchnie pojedynczych działek lub nieruchomości i skala rysunków stwarza problemy z ich odczytaniem. Ponadto rysunki nie zawierają wymaganych przepisami ustawy, elementów planu. Ważniejszym elementem tych planów jest część tekstowa określająca w szczegółowy sposób przeznaczenie terenów, zasady kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa czy zasady podziału nieruchomości. Dotyczy to terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Ze względu na wielkość powierzchni terenów objętych planami (niewielkie powierzchnie), rodzaj istniejącego zagospodarowania terenów sąsiednich, rozproszenie powierzchni terenów objętych planami (zmianami planów) oraz wymagań obowiązującego prawa budowlanego – brak w/w ustaleń w zmianach planów nie powinien powodować konfliktów społecznych, naruszać elementów środowiska jak również stwarzać sprzeczności związanych z tymczasowym zagospodarowaniem terenu. Należy jednak stwierdzić, że braki te rodzą wiele nieporozumień oraz powodują „naciąganie” interpretacji przez organy pozwoleń na budowę i z tego też względu powinny być w przyszłości uchylone poprzez sporządzenie nowych planów miejscowych, na wydzielonych urbanistycznie obszarach, a nie na terenach pojedynczych nieruchomości bądź w nie uzasadnionym przestrzennie.

Główny charakter realizowanych i planowanych dotychczasowo inwestycji na terenie Gminy Zabłudów związany jest z zabudową mieszkaniową jednorodzinną a także z zabudową zagrodową.

Na podstawie kolejnych wniosków zostały podjęte uchwały intencyjne i wszczęto procedurę zmierzającą do uchwalenie planów zagospodarowania przestrzennego:

1. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Borowiki i Zwierki („Cmentarz Zakonny”) w gminie Zabłudów;
2. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie Kowalowce w gminie Zabłudów
3. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złoża piasku Tatarowce VI w gminie Zabłudów
4. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Pawły, gmina Zabłudów

5. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów w obrębie wsi Kuriany, gmina Zabłudów – Etap I;
6. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złoża piasku Tatarowce VIII w gminie Zabłudów;
7. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złóż piasku Bobrowa IX i Bobrowa X w gminie Zabłudów;
8. w sprawie planu miejscowego - Skrybiczne
9. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Solniki, m Kowalowce, Zabłudów

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabłudów w 2023 roku

Wykonawcami programu na terenie gminy byli:

- 1) Burmistrz Zabłudowa za pośrednictwem Urzędu Miejskiego w Zabłudowie,
- 2) odławianiu i transporcie psów do schroniska dla zwierząt w sposób humanitarny, zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie zasad i warunków wyłapywania zwierząt, w tym także w trakcie przewozu, bezdomnych psów z terenu Gminy Zabłudów przez podmiot Pensjonat dla zwierząt „Cyganowo” Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny; odławianie zwierząt realizowane jest na podstawie zgłoszeń, które są weryfikowane przez pracownika Urzędu Gminy Zabłudów. Zapewnieniu bezdomnym psom miejsca w schronisku dla zwierząt prowadzonym przez Fundację Schronisko CYGANOWO, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny, pod adresem Konstąntynówka (nr działki 114/5, obręb Konstąntynówka), 16-500 Sejny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami i przepisami prawa w zakresie zapewnienia odbieranym psom właściwych warunków bytowych; Czesław Anzel prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Pensjonat dla zwierząt „Cyganowo” Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny
- 3) Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Janusz Swatowski, Kuriany 103, 15-057 Białystok,
- 4) Gospodarstwo rolne Pani Emili Korolczuk, Laszki 16, 16-060 Zabłudów
- 5) Przychodnia Weterynaryjna ZdroWet, ul. Gródecka 15, 15-561 Białystok, która będzie wykonywał zbiegi kastracji i sterylizacji psów i kotów będących pod opieką właściciela zwierząt lub innych osób pod których opieką zwierzęta pozostają przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają,
- 6) organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, których statutowym celem działania jest przeciwdziałanie bezdomności zwierząt we współpracy z organami gminy,

Gmina Zabłudów przeznaczyła na realizację zadań określonych w programie w 2023 r. 106 000,00 zł,

Środki finansowe wydatkowane były poprzez świadczenie usług i dostaw, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Środki finansowe będą wydatkowane:

- a) na zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ich wyłapywanie na terenie Gminy Zabłudów, usypianie ślepych miotów, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt z

terenu Gminy przebywających w schronisku i poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt przebywających w schronisku w ramach zawartej umowy ze przeznacza się 35 000,00 zł.

- b) na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt przeznacza się 50 000,00 zł;
- c) na opiekę nad wolno żyjącymi kotami przeznaczyła się 3 000 zł;
- d) opieką nad bezdomnymi i czasowo odebranymi zwierzętami gospodarskimi – 2 000 zł
- e) na pozostałe zadania – 2 000,00 zł
- f) zabiegi kastracji i sterylizacji psów i kotów z terenu Gminy Zabłudów , które są pod opieką właściciela zwierząt lub innych osób pod których opieką zwierzęta pozostają przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają, przeznacza się – 14 000 zł. Środki finansowane na ten cel pochodzą w 57,14% z budżetu gminy- tj. 8 000 zł i 42,86 % - tj. 6 000 zł w postaci dotacji na realizację zadania z Fundacji Bonifacy na podstawie zawartej umowy.

W 2023 r wykonana łącznie 80 kastracji/sterylizacji psów i kotów posiadających właścicieli a mianowicie:

- 6- kastracji psów,
- 22-sterylizacji suczek,
- 15 - kastracji kocurów,
- 37 - sterylizacji kotek.

W 2023 r z terenu gminy Zabłudów zostało odłowionych 2 psy , 4 psy były z poprzednich lat , jednego psa odebrał właściciel, jeden trafił do adopcji 24.02.2023 r. na koniec 2023 r. w schronisku było 4 psy, kwota jaka została wydatkowana w 2023 r dla Pensjonatu dla zwierząt w Cyganowie to 37 062,45 zł brutto.

Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 r.

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie są zadaniami gminy w myśl art. 9a ust. 2 pkt. 4 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

„Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 r. w Gminie Zabłudów” przyjęty został Uchwałą Nr XXV.173.2020 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 29 grudnia 2020 r. ukierunkowany jest przede wszystkim na zadania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozwój działań profilaktycznych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz zintensyfikowanie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc.

Przemoc w rodzinie, to „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich

zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne.

Może jej doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna, przemoc poprzez zaniedbywanie, art. 207 Kodeksu Karnego głosi „*kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.*”

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostkami pomocy i integracji społecznej, ochroną zdrowia, policją, sądami, instytucjami oświaty, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie.

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowa Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej zastępująca dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach, wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), która pokazuje kierunek tych zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, żeby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy. Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana oraz wskazano wprost dwie nowe formy w postaci przemocy ekonomicznej oraz tzw. cyberprzemocy: Przemocą domową jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej – przemoc ekonomiczna,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc.

Rozszerzono krąg osób określonych jako osoby doznające przemocy domowej. Przede wszystkim ustawodawca wskazał, że taką osobą może być:

- małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek, oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni wobec którego jest stosowana przemoc domowa,
- małoletni będący świadkiem przemocy domowej stosowanej wobec osób wskazanych w powyższych punktach.

W zakresie osoby stosującej przemoc domową:

Przez osobę stosującą przemoc rozumie się osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wymienionych wyżej

- Od 15 sierpnia 2023 r łączy się nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zamieszkiwanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia z zakazem zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia przez osobę stosującą przemoc. Dodatkowo wszedł zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy, zakaz wstępu na teren szkół, placówek oświatowych, miejsca pracy do których uczęszcza osoba doznająca przemocy
- Osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ma obowiązek: zgłosić się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub w programach psychologiczno-terapeutycznych oraz dostarczenie grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się na ww. programu w wyznaczonym terminie
- Ukończyć ww. programy w wyznaczonym terminie
- Uporczywe niestosowanie się do ww. obowiązków określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności lub grzywny (art. 66c Kodeksu wykroczeń).

Nowela rozszerza zatem krąg osób objętych ochroną na niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej.

Zastąpiono również definicje "członka rodziny" poprzez wprowadzenie definicji "osoby doznającej przemocy domowej" oraz "osoby stosującej przemoc domową". Wskazano, że sprawcą przemocy może być osobą najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, ale też inna osoba spokrewniona lub niespokrewniona pozostająca w faktycznym związku, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także były małżonek, były partner lub inny członek rodziny, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania. Po nowelizacji ustawy zespołowi interdyscyplinarnemu przypisano zadania o charakterze strategicznym, przez które jest kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy rozpatrywanie spraw indywidualnych.

Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz.

Konsekwencją techniczną wprowadzenia nowych regulacji była konieczność podjęcia Uchwały Nr LII/413/2023 w dniu 09 października 2023 r. przez Radę Gminy w Zabłudowie dotyczącej trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Opracowano również Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

Burmistrz Zabłudowa działając na podstawie art. 9a ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), powołał pierwsze posiedzenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zabłudów w dniu 06.11.2023 r. na którym została wybrana z spośród członków ZI przewodnicząca Pani Anna Małgorzata Wrońska oraz zastępca przewodniczącej Pan Piotr Torbicz.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.
- 7) w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.
- 8) w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi.
- 9) w skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w art. 9a ust. 3–4, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5. Porozumienia określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także sprawy dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup.

- Członków Zespołu powołuje i odwołuje w drodze zarządzenia Burmistrz Zabłudowa.
- Członkowie Zespołu powoływani są na czas nieokreślony.

W roku 2023 r. w skład nowego Zespołu Interdyscyplinarnego weszły następujące podmioty:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie
- Komisariat Policji w Zabłudowie
- Zespół Szkolny- Przedszkolny w Zabłudowie
- Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce
- Szkoła Podstawowa w Białostoczku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabłudowie
- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna U. Kuprianowicz w Zabłudowie
- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Kerit,, w Zabłudowie
- Stowarzyszenie „Panorama” w Zabłudowie
- Sąd Rejonowy w Białymstoku – kuratorzy zawodowi

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym

- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).
- 11) Zespół interdyscyplinarny przed złożeniem zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 10 może wystąpić do właściwego starosty o przesłanie informacji dotyczącej wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków zawartych w art. 4 ust. 6.

Zadania grupy diagnostyczno-pomocowej:

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;

9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

- a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
- b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

10) Zespół interdyscyplinarny, na wniosek osób, o których mowa w ust. 11 lub 11a, poszerza skład grupy diagnostyczno-pomocowej o przedstawicieli innych podmiotów niż określone w ust. 11b lub 12, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w zależności od potrzeb i konieczności dokonania oceny sytuacji oraz zaplanowania pomocy

11) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego. Spotkania grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych odbywały się w sali konferencyjnej w siedzibie MOPS w Zabłudowie. Ośrodek w pełni zabezpieczał wszystkie potrzeby członków grup w zakresie obsługi administracyjnej.

W 2023 roku odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego na starych zasadach tj. przed wejściem zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w następujących terminach 17.02.2023 r., 15.05.2023 r., 08.02.2023 r. oraz 2 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego na nowych zasadach tj. po wejściu zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w domowej w następujących terminach: 06.11.2023 r. oraz 04.12.2023 r. Podczas posiedzeń zostały przedstawiane i omówione bieżące sprawy dotyczące prowadzonych procedur „Niebieska Karta”.

Do prowadzenia procedur „Niebieskie Karty” powołano 37 grup roboczych, które odbyły 67 spotkań. Członkami grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele Stowarzyszenia „Panorama”. Powołani członkowie diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. W okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 r. zakończono 12 procedur „Niebieska Karta”, 6 prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” zostały przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego po za teren gminy Zabłudów.

Tabela Ilość osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie w 2023 roku.

	Liczba osób	Osoby z niepełnosprawnością	Powyżej 60 roku życia
Dzieci	8	0	0
Kobiety	31	0	5
Mężczyźni	4	0	0

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zabłudowie

Z danych zawartych w Tabeli 2 wynika, że na terenie gminy Zabłudów osobami doświadczającymi przemocy są głównie kobiety. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że na terenie gminy Zabłudów, sprawcami przemocy są przede wszystkim mężczyźni, głównie w

RODZAJ PODMIOTU	LICZBA WSZYSTKICH FORMULARZY „NIEBIESKA KARTA-	Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieska Karta”	Liczba formularzy „Niebieska Karta- A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w ramach toczącej się procedury	Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę wobec osób niepełnoletnich (do 18 r.ż)	Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę wobec osób starszych (pow. 65 r.ż)
OGÓŁEM	31	25	6	18	5
POLICJA	27	21	6	17	5
OŚWIATA	1	1	0	0	0
OCHRONA ZDROWIA	1	1	0	0	0
JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ	2	2	0	1	2
ŻANDARMERIA WOJSKOWA	0	0	0	0	0
PEDAGOG, PSYCHOLOG LUB TERAPEUTA BĘDĄCY PRZEDSTAWICIELEM ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ	0	0	0	0	0

stosunku do kobiet i dzieci, natomiast kobiety stosują przemoc głównie wobec dzieci.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zabłudowie wynika, że w roku 2023 w stosunku do roku 2022 stanowi spadek założonych procedur „NK” tj. 3 procedur. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” odbywało się głównie z uwagi na ustanie przemocy domowej i uzasadnionym

przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej. „Brak zasadności do podejmowania działań” – wszczynania procedury, czyli diagnoza wykluczająca występowanie zjawiska przemocy w sytuacjach zgłoszenia podejrzenia jego występowania – była powodem zakończenia w **2023 roku** 5 procedur „NK”.

Ważną rolę w działaniach ZI w Zabłudowie odgrywa „Mobilny Punkt Wsparcia” w gminie Zabłudów, dzięki któremu podopieczni mogą nieodpłatnie i dobrowolnie skorzystać ze wsparcia terapeutycznego. Terapia daje szansę na odbudowę własnej samooceny, poczucia własnej wartości. Dzięki czemu osoba ma szansę na lepsze funkcjonowanie w przyszłości, bez ciężaru doświadczeń przemocowych. Członkowie grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych przekazywali informację o osobach i miejscach działających w zakresie przeciwdziałania przemocy m.in. Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonych Przystępstwem w Białymstoku, Centrum Zdrowia Psychicznego „Revit” Punkt zgłoszeniowo-koordynacyjny, nieodpłatny punkt pomocy prawnej działający w MOPS w Zabłudowie, PCPR w Białymstoku, Punkt Konsultacyjny GKRPA w Zabłudowie (spotkania z lekarzem psychiatrą i terapeutą uzależnień).

W roku 2023 nie odnotowano przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy przez pracowników socjalnych MOPS w Zabłudowie. Nie odnotowano umieszczeń w pieczy zastępczej z powodu przemocy w trybie ustawy 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nie było także umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz nie było umieszczeń z tego tytułu w placówce opiekuńczo wychowawczej.

I. Realizacja Zadań Wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów za 2023 r.

Cel ogólny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Zabłudów					
Cele szczegółowe	Zadania	Realizacja/Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Zabłudów.	Sporządzenie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja	Sporządzenie analizy działań Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Zabłudów	Liczba zrealizowanych sprawozdań -1	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - Szkoły z terenu gminy Zabłudów - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	za okres 2023
2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	a). podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, e) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, f) opracowanie i realizacja planu pomocy w	- liczba monitorowanych rodzin poprzez kontakt telefoniczny i wizyty w miejscu zamieszkania - 31 - współpraca służb, wspólne wyjazdy pracowników socjalnych z funkcjonariuszami Policji do środowiska zamieszkania osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc - 4 - liczba przeprowadzonych grup roboczych - 67 - liczba opracowanych planów pomocy - 24 - liczba zrealizowanych planów pomocy - 12	MOPS - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Cały okres trwania programu

		indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, g) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty			
3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą	1. Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie	a) nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa Podlaskiego i powiatu białostockiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, b) udzielanie świadczeń pieniężnych	- liczba osób, którym udzielono schronienia- 0 - liczba osób, którym udzielono świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej - 6	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, LZI, - Burmistrz Zabłudowa	Cały okres trwania programu
	2. Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a). prowadzenie pracy socjalnej b) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach Punktu Konsultacyjnego w Zabłudowie c) edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw	- liczba przeprowadzonej pracy socjalnej - 37 - liczba osób, które skorzystały z pomocy w ramach Punktu Konsultacyjnego - 14	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku - Stowarzyszenie Panorama w Zabłudowie - Mobilny Punkt Wsparcia	Cały okres trwania programu

	3. Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	<p>a). kierowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy – 3 osoby</p> <p>b) organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą</p>	<p>-Z uwagi na zbyt małą ilość osób, program korekcyjno- edukacyjny nie rozpoczął działania</p> <p>-liczba ofiar przemocy, które skorzystały z pomocy u terapeutów w „Mobilnym Punkcie Wsparcia” w Zabłudowie - 10</p>	<p>- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie,</p> <p>- Komisariat Policji w Zabłudowie</p> <p>- Zespół interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku</p> <p>- Stowarzyszenie Panorama w Zabłudowie</p> <p>- Mobilny Punkt Wsparcia w Zabłudowie</p>	Cały okres trwania programu
4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>a) podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,</p> <p>b) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki,</p> <p>c) organizowanie czasu</p>	Liczba przygotowanych plakatów (10), ulotek (100)	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie,</p> <p>- Komisariat Policji w Zabłudowie</p> <p>- Zespół interdyscyplinarny,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku</p> <p>- Stowarzyszenie Panorama w Zabłudowie</p> <p>- Mobilny Punkt Wsparcia - Placówki oświatowe,</p> <p>- Miejski Ośrodek Kultury (świetlice wiejskie),</p> <p>- Kościoły,</p> <p>- Służba zdrowia</p> <p>- kuratorzy</p>	Cały okres trwania programu

		wolnego dzieci i młodzieży d) współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe), b) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych, c) Superwizja dla członów LZI	-uczestnictwo w 3 szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 6 osób (przedstawiciele MOPS w Zabłudowie) Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej – 1 osoba	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie	Cały okres trwania programu
6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie	Przeprowadzanie działań motywujących do zmiany zachowań.	a) rozmowy motywujące do zmiany zachowań, b) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy ,o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie c) kierowanie do udziału w działaniach korekcyjnoedukacyjnych dla sprawców przemocy, d) kierowanie do	- Liczba przeprowadzonych rozmów ze sprawcami przemocy (85) - Liczba wszczętych postępowań z art.207 KK (29) - Liczba umorzonych postępowań z art.207 KK (8) - Liczba opracowanych wniosków o wgląd w sytuację dziecka 8) -kierowanie osób do programu korekcyjno-edukacyjnego – 3 osoby Liczba wniosków o objęcie leczeniem odwykowym do GKRPA w Zabłudowie (6)	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie, - Komisariat Policji w Zabłudowie - Zespół interdyscyplinarny, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku - Stowarzyszenie Panorama w Zabłudowie - Mobilny Punkt Wsparcia w Zabłudowie - Placówki oświatowe, - Kościoły ,	Cały okres trwania programu

		udziału w terapii uzależnienia.		- Służba zdrowia - kuratorzy	
--	--	---------------------------------	--	---------------------------------	--

II. Finansowanie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w terminie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. poniósł łączny wydatek **15 094,11 zł** (m.in. koszt zatrudnienia specjalistów do prowadzenia poradnictwa w MPW, art. biurowe: skoroszyty, papier ksero, długopisy, tonery do drukarki, druki NK wraz z załącznikami, korespondencja).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2023

Zasoby służące realizacji Gminnego Programu Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Zabłudów;
- Komisariat Policji w Zabłudowie;
- Urząd Miejski w Zabłudowie;
- Punkt Konsultacyjny w Zabłudowie – psychiatra, konsultacje w zakresie terapii i leczenia uzależnień, współuzależnieni, problemu przemocy domowej;
- Punkt Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym – terapeuta uzależnień/psycholog – poradnictwo dotyczące terapii uzależnień i współuzależnień;
- Szkoła Podstawowa w Rafałówce;
- Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce ;
- Zespół Szkolno Przedszkolny w Zabłudowie;
- Szkoła Podstawowa w Białostoczku;
- Podmioty opieki zdrowotnej działające w gm. Zabłudów;
- Miejski Ośrodek Animacji Kultury w Zabłudowie;
- lokalni przedsiębiorcy;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku;
- Sąd Rejonowy w Białymstoku;
- Organizacje społeczne z terenu gm. Zabłudów m.in. Stowarzyszenie Społeczno Edukacyjne „Panorama” w Zabłudowie (prowadzenie świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii, poradnictwa pedagogicznego dla rodziców i pracowników instytucji zajmujących się pomocą rodzinie);
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Białymstoku;
- Działalność grupy edukacyjno-motywuującej dla osób współuzależnionych.

Główny cel Gminnego Programu w 2023 r. :

Głównym celem programu było zapobieganie zachowaniom patologicznym związanym z uzależnieniami, poprzez wzmożoną edukację, kreowanie świadomości społecznej, promowanie

pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel główny realizowany był zgodnie z koncepcją określoną w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 w następujących obszarach:

- 1) Profilaktyka uniwersalna – adresowana do wszystkich mieszkańców gminy bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 2) Profilaktyka selektywna – adresowana do grupy o podwyższonym ryzyku występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 3) Profilaktyka wskazująca – adresowana do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia – redukcja szkód.

Cele szczegółowe Gminnego Programu w 2023 r.

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Komisji.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Zabłudowie w zakresie terapii i leczenia uzależnień, współuzależnień,	liczba osób 30	cały rok 2023 r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	problemu przemocy domowej (lekarz psychiatra).	liczba porad 60	
	Prowadzenie Punktu Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym przez terapeutkę, poradnictwo odnośnie terapii uzależnionych i współuzależnionych, poradnictwo dla pracowników lok. instytucji wspierających rodziny, informowanie mieszkańców gminy o różnych miejscach pomocy i wsparcia w sytuacji uzależnień (terapeuta uzależnień/psycholog).	liczba osób 30 liczba porad 30	cały rok 2023 r.
	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień	liczba szkoleń 4 liczba przeszkolonych osób 16	cały rok 2023 r.
II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	Finansowanie bieżącej działalności świetlic środowiskowych z zajęciami socjoterapeutycznymi	- 1 świetlica liczba dzieci - 43 liczba dzieci i rodziców objętych działaniami - 33 rodziny poradnictwem pedagogicznym - 8 rodzin, 11 dzieci	cały rok 2023 r.
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla ofiar przemocy	liczba osób 25 liczba porad 25	cały rok 2023 r.
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla sprawców przemocy	liczba osób 31 liczba porad 31	cały rok 2023 r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
	Kierowanie do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej osób i rodzin dotkniętych przemocą oraz problemem alkoholowych	liczba osób skierowanych do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej 31	cały rok 2023 r.
	Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego	liczba osób 60	cały rok 2023 r.
	Kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłego lekarza psychiatrę i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i ustalenia leczenia	liczba osób 22	cały rok 2023 r.
	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	liczba wniosków 18	cały rok 2023 r.
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także	Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów, a także rodziców z możliwością zakupu niezbędnych materiałów dydaktycznych.	liczba placówek oświatowych 4 liczba uczniów 146 liczba nauczycieli 25 liczba rodziców 70 wysokość środków finansowych 13 787,87 zł	cały rok 2023 r.
	Rozpowszechnienie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych poprzez organizację spotkań ze specjalistami oraz prowadzenie kampanii edukacyjnej	liczba spotkań 7 wysokość środków finansowych 8 993,53 zł	cały rok 2023 r.
	Wspieranie organizacji inicjatyw lokalnych (min. spotkania,	liczba imprez 7	cały rok

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	turnieje, konkursy, festyny itp.) dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów, alternatywne formy spędzania czasu wolnego.	liczba uczestników 1013	2023 r.
	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (min. broszury, ulotki, plakaty) oraz gadżetów z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.	ilość materiałów 1 kpl. x 4 Szkoły Podstawowe	cały rok 2023 r.
	Wspieranie szkolnych oraz pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, inicjatyw lokalnych zmierzających do organizacji dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu	ilość inicjatyw 2 ilość os. 51 - organizacja pikniku strzeleckiego 4 998,24 zł - organizacja obozu sportowego 1 580,00 zł	cały rok 2023 r.
	Wspieranie inicjatyw lokalnych w tworzeniu obiektów aktywności fizycznej i integracji społeczności lokalnej	ilość wspartych inicjatyw 3 - II etap plac zabaw Pasyunki 21 140,00 zł urządzenia plac zabaw 9 193,80 zł – urządzenia boisko sportowe 216,20 zł – dostawa urządzeń plac zabaw - II etap plac zabaw Folwarki Wielkie 17 242,00 zł – urządzenia plac zabaw 553,50 zł stojak na rowery 666,00 zł ławka metalowa - zakup, dostawa, montaż i wymiana istniejącej karuze drabinki 4 100,00 zł	cały rok 2023 r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
		- zestaw do koszykówki Protasy 2 739,09 zł 260,91 - przesyłka	
	Wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa w różnych obiektach i obszarach infrastruktury gminnej	ilość wspartych inicjatyw 1 - w ramach II etapu plac zabaw w Folwarkach Wielkich 2 488,50 zł	cały rok 2023 r.
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	Wspieranie stowarzyszeń i instytucji, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	wysokość środków finansowych -świelica środowiskowa 50 000 zł	cały rok 2023 r.
	Wspieranie organizacji imprez integracyjno-kulturalnych oraz rekreacyjno-sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia	liczba imprez 8 liczba osób 1043	cały rok 2023 r.
	Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabłudowie, wynagrodzenie członków komisji, zakup materiałów biurowych i innego niezbędnego wyposażenia do realizacji działań	wysokość środków finansowych - finansowanie posiedzeń GKRPA w Zabłudowie 14 posiedzeń, - liczba członków na posiedzeniu od 6 do 8 os. koszt: 37 440 zł, - umowa zlecenie – przewodniczący GKRPA 13 200 zł, - umowa zlecenie sekretarz GKRPA 18 317,72 zł - art. biurowe (szafa metalowa, drukarka, pendrivy, tonery, papier itd.) 3 190,71 zł	cały rok 2023 r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13 ¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych kierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzona jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	liczba działań - liczba sprzedawców -	cały rok 2023 r.
	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	liczba interwencji -	cały rok 2023 r.
	Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego	liczba spraw -	cały rok 2023 r.
	Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży	liczba kontroli 1	cały rok 2023 r.
	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	liczba wniosków 5	cały rok 2023 r.
VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	W przypadku utworzenia Centrum Integracji Społecznej finansowanie funkcjonowania CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych	liczba uczestników - wysokość środków finansowych -	cały rok 2023 r.
VII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego	liczba osób 60	cały rok 2023 r.
	Udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania	liczba udzielonych informacji	cały rok 2023 r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Komisji	pomocy w rozwiązywaniu problemów uzależnień	200	
	Kierowanie wniosków do sądu w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego	liczba wniosków 15	cały rok 2023 r.
	Kierowanie na badanie do biegłych i pokrywanie kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	liczba osób 9	cały rok 2023 r.

Źródła finansowania

Środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowych opłat za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych o pojemności do 300 ml.

- środki w rozdziale 85154 (alkoholizm),
- środki w rozdziale 85153 (narkomania).

W ramach rozdziału 85154 (alkoholizm) na 2023 r. zaplanowano kwotę 220 306 zł, natomiast w rozdziale 85153 (narkomania) zaplanowano kwotę 7 000 zł

SKRÓCONE ZESTAWIENIE WYDATKÓW GKRPA W ZABŁUDOWIE W ROKU 2023

I.p.	Działania finansowane z budżety GKRPA 2023 r.	Wydatkowano I-XII 2023 r.
W zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, problemowi przemocy domowej w rozdziale 85154		
1.	Punkt Konsultacyjny	14.820,00
2.	Posiedzenia Komisji	37.440,00
3.	Kontrole punktów sprzedaży alkoholu,	500,00
4.	Oględziny punktów sprzedaży napojów alkoholowych	2.800,00
5.	Punkt Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym (terapeuta uzależnień)	3.600,00

I.p.	Działania finansowane z budżety GKRPA 2023 r.	Wydatkowano I-XII 2023 r.
6.	Konsultacje z psychologiem w ramach ZI	3.000,00
7.	Sekretarz	18.317,72
8.	Przewodniczący	13.200,00
9.	Wnioski sądowe: -koszty wniosku, - zaliczki na opinie biegłych sądowych, - opłata sądowa - zawiadomienie wierzyciela o wysokości kosztów postępow. egzekucyjnego	1.500,00 3.069,28 0,00 0,00
10.	Stowarzyszenie Społeczno-Edukacyjne „Panorama” dotacja - działanie świetlicy socjoterapeutycznej	50.000,00
11.	Wykonanie opinii w przedmiocie uzależnienia lekarz psychiatra, psycholog	3.230,00
12.	Wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa w różnych obiektach i obszarach infrastruktury gminnej (Folwarki Wielkie)	Folwarki 2.488,50
13.	Organizowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych oraz tworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu rodzin zamieszkujących gminę Zabłudów - Stowarzyszenie Wierność „Piknik Strzelecki” 50 dzieci/młodzieży - Obóz Piłkarski ucznia Szkoła Podstawowa w Zabłudowie	4.998,24 1.580,00
14.	Wspieranie inicjatyw lokalnych w tworzeniu obiektów aktywności fizycznej i integracji społeczności lokalnej. - II Etap budowy placu zabaw i siłowni plenerowej we wsi Pasyunki - II Etap budowy placu zabaw, siłowni plenerowej oraz miejsca rekreacji i wypoczynku dla dzieci, młodzieży osób dorosłych i starszych na terenie świetlicy wiejskiej i OSP w Folwarkach Wielkich - budowa miniboiska do gry w koszykówkę wieś Protasy	Pasyunki 30.550,00 Folwarki 22.561,50 Protasy 3.000,00
15.	Finansowanie kursów i szkoleń dla członków GKRPA oraz ZI - Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – szkolenie Przewodniczącej ZI, - szkolenie członka GKRPA „Sztuka wsłuchania”	2.750,00 1.897,00
16.	Delegacja członków GKRPA	331,20
17.	Szafa na dokumenty, pendrivy, papier, drukarka.	3.071,71
18.	Koszty transportu szafy	119,00
19.	Składki na ubezpieczenie społeczne	1.118,41
20.	Składka na F.P.	0,00

I.p.	Działania finansowane z budżety GKRPA 2023 r.	Wydatkowano I-XII 2023 r.
Dofinansowanie wniosków – działania profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży, społeczności lokalnej		
21.	Spotkanie integracyjno- profilaktyczne dla dzieci i młodzieży Parafia Prawosławna pw. Zaśnięcia NMP w Zabłudowie 60 dzieci/młodzieży	993,70
22.	Bal karnawałowy integracyjno-profilaktyczny Koło Gospodyń Wiejskich w Zabłudowie 75 dzieci /28 dorosłych	984,42
23.	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich w Zwierkach – organizacja Dnia Dziecka – festyn integracyjno-profilaktyczny 100 dzieci/młodzieży	1.499,60
24.	Wieś Zagruszany festyn integracyjno-profilaktyczny „Piknik rodzinny Pod Gruszą 2023 r.” 100 dzieci/młodzieży	2.015,81
25.	Świetlica Wiejska w Halickich, Rada Sołecka Festyn rodzinny integracyjno-profilaktyczny „ Co roku w Halickich” 150 uczestników	1.000,00
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabłudowie - festyn integracyjno-profilaktyczny „Festyn Rodzinny u Strażaków” 200 dzieci/młodzieży	1.500,00
27.	Wiejski Dom Kultury w Rafałowie – festyn integracyjno-profilaktyczny „Pożegnanie lata” 250 uczestników	1.000,00
28.	Współorganizowanie Wigili dla samotnych i potrzebujących mieszkańców gm. Zabłudów	1.643,07
29.	Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie Program profilaktyczny „Zwierzenia kontestatora” – spotkanie z Panem Markiem Piekarczykiem - 60 uczniów	2.000,00
30.	Zajęcia integracyjno-profilaktyczne Szkoła Podstawowa im. Wspólnoty Polskiej w Białostoczku 15 uczniów, 2 nauczycieli	500,00
31.	Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce Szkolenie realizatorów programu profilaktycznego „Unplugged” rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji - 4 nauczycieli ze szkół podstawowych na terenie Gm. Zabłudów	4.000,00
32.	Szkoła Podstawowa w Rafałowie – spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla rodziców nt. „Odpowiedzialność prawna nieletnich – konsekwencje zachowań niewłaściwych i ryzykownych. Uzależnienia behawioralne. Autoagresja”. 50 rodziców i opiekunów	600,00
33.	Szkoła Podstawowa im. Wspólnoty Polskiej w Białostoczku Szkolenie dla nauczycieli realizujących program Profilaktyki uniwersalnej „Dobry Temat” 21 uczniów, 2 nauczycieli	3.200,00

I.p.	Działania finansowane z budżety GKRPA 2023 r.	Wydatkowano I-XII 2023 r.
34.	Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce –projekt działań profilaktycznych „Pożeracz smutków” 50 uczniów+20 rodziców +15 nauczycieli + 10 uczestników ŚDS	999,87
35.	Szkoła Podstawowa w Rafałówce – szkolenie realizatorów programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” 2 nauczycieli	1.200,00
36.	Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce – pomoc dydaktyczna do zajęć profilaktycznych programu „Unplugged” Alkogle 2 szt. 30 uczniów	497,99
Razem		249.577,02
W zakresie profilaktyki narkomani i używania substancji psychoaktywnych 85153		
1.	Materiały profilaktyczne dot. psychoedukacji emocjonalnej i prewencji suicydalnej dzieci i młodzieży	800,00
2.	Finansowanie kursów i szkoleń dla członków GKRPA oraz ZI - szkolenie „Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy” - szkolenie „Efektywna współpraca”	2 100,00 1 000,00
Razem		3 900,00

Wydatkowano w 2023 r. kwotę: 253.477,02 zł

- na profilaktykę i przeciwdziałania alkoholizmowi- **249.577,02 zł**

- na profilaktykę i przeciwdziałanie narkomanii – **3.900,00 zł**

Program współpracy gminy Zabłudów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku.

Celem głównym Programu było rozwijanie współpracy Gminy Zabłudów z organizacjami w zakresie efektywnej realizacji zadań publicznych na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Program przewidywał w 2023 r. priorytetowe dla gminy Zabłudów zadania publiczne, które mogą być realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami, obejmujące zagadnienia z zakresu:

- 1) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- 2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 3) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 4) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 5) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,

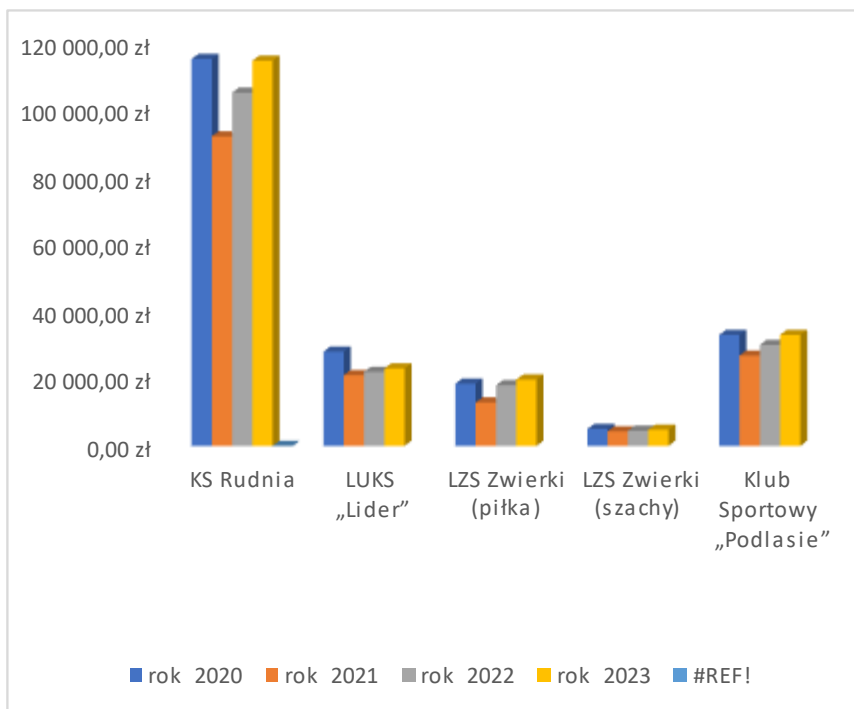
- 6) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywaniu szans tych rodzin i osób,
- 7) działalności charytatywnej,
- 8) w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 9) w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

W 2023 r. w ramach Programu współpracy realizowanych było łącznie 7 zadań, w tym 1 zadanie w ramach otwartego konkursu ofert (art. 13 ustawy), 1 zadanie w ramach tzw. małego grantu, z pominięciem otwartego konkursu ofert (art. 19a ustawy) oraz 5 zadań w ramach wniosków złożonych z własnej inicjatywy na podstawie odrębnych przepisów.

W realizacji zadań publicznych w ramach Programu współpracy uczestniczyło 6 lokalnych organizacji pozarządowych. W ramach Programu Gmina Zabłudów udzieliła organizacjom pozarządowym dotacji w łącznej wysokości 275 000 zł, w tym w ramach konkursów ofert w kwocie 70 000,00 zł, w ramach tzw. małych grantów w kwocie 10 000,00 zł oraz w ramach wniosków złożonych z własnej inicjatywy w kwocie 195 000,00 zł.

Dotacje zostały przeznaczone na realizację zadań z zakresu:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu –195 000,00 zł, w tym:
 - KS Rudnia - 114 500,00 zł,
 - LUKS „Lider”- 23 000,00 zł
 - Ludowy Zespół Sportowy Zwierki (piłka) – 19 700,00 zł
 - Ludowy Zespół Sportowy Zwierki (szachy) - 4 800,00 zł
 - Klub Sportowy „Podlasie” - 33 000,00 zł;
- 2) pomocy społecznej oraz wspierania rodziny 70 000,00 zł,
- 3) kultury i dziedzictwa narodowego –10 000,00 zł.

Bezpieczeństwo

Na terenie gminy Zabłudów funkcjonuje 11 jednostek ochotniczej straży pożarnej, z czego 2 włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego:

- 1) Ciełuszki
- 2) Folwarki Wielkie
- 3) Krynickie
- 4) Kudrycze
- 5) Nowosady
- 6) Pawły
- 7) Rafałówka
- 8) Ryboły (KSRG)
- 9) Rzepniki
- 10) Zabłudów (KSRG)
- 11) Żuki

Zadania określone w statutach OSP zdecydowanie wykraczają poza obszar ratowniczy, określony

w przepisach dotyczących Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Zgodnie z przyjętymi przez Komendę Główną PSP założeniami jednostki OSP z KSRG mają realizować samodzielnie działania ratownicze z zakresu:

- gaszenie pożarów,
- ratownictwa technicznego, a w szczególności ratownictwa w komunikacji drogowej,
- udzielania kwalifikowalnej pierwszej pomocy,
- minimalizowanie zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi.

Pomoc Społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie jest jednostką organizacyjną gminy. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazywanymi przez Wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej oraz inne zadania przekazane przez Burmistrza do realizacji.

Cele i zadania MOPS w Zabłudowie w 2023 roku

Głównym celem działania MOPS w 2022 było :

- 1) ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokojenia odpowiadających godności człowieka
- 2) poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej: zasiłek okresowy, zasiłek stały, zasiłek celowy, zasiłek celowy specjalny, świadczenie na zakup posiłku, przyznanie posiłku z programu Posiłki w szkole i w domu, kierowanie do DPS, ŚDS, noclegowni,
- 3) praca z osobami uwikłanymi w przemoc, bezdomność, niewydolność wychowawcza i opiekuńcza,
- 4) kierowanie do innych form wsparcia, placówek opiekuńczo-wychowawczych, hospicjum kompletowanie dokumentacji do ZOL;
- 5) zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie osób i rodzin , oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa.
- 6) zabezpieczenie terapeutyczno-rehabilitacyjne osób w wieku poprodukcyjnym, niepełnosprawnych, zaburzeniami psychicznym w formie kierowania osób do utworzonego ŚDS w Krynickich – placówki pobytu dziennego
- 7) realizowanie zadania z zakresu ustawy o ochronie środowiska oraz Programu „Czyste powietrze”
- 8) realizacja świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych: świadczenia rodzinne na dziecko, dodatek za wielodzietność, dodatek z tytułu samotnego wychowania dzieci, zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie rodzicielskie, świadczenie za życiem

Do zadań własnych gminy należy również :

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodków dziennego wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

- 5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi.

Zadania zlecone

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Świadczenia rodzinne:		3 510 111,06
a)	Zasiłki rodzinne i dodatki	6183	659 685,65
b)	Zasiłki pielęgnacyjne	2449	524059,52
c)	Specjalny zasiłek opiekuńczy	39	24 560,00
d)	Świadczenia pielęgnacyjne	648	1 584 984,20
e)	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	39	39 000,00
f)	Zasiłki dla opiekunów	12	7 440,00
g)	Świadczenia rodzicielskie	130	108931,70
h)	Świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego	298	128 539,24
i)	Świadczenia jednorazowe Za życiem	2	8 000,00
2.	Składki na ubezpieczenie społeczne:		331 502,90

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
a)	Za osoby pobierające świadczenia rodzinne	126	129 576,97
b)	Za osoby pobierające zasiłek dla opiekunów	21	67118,27
c)	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich i świadczeń alimentacyjnych		86 533,93
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców		61 264,64
a)	Za osoby korzystające z pomocy społecznej		19 976,18
b)	Za osoby pobierające świadczenie rodzinne		41 288,46
5.	Zasiłki i pomoc w naturze		371 906,90
a)	Zasiłki stałe	38	223 228,95
b)	Zasiłki okresowe	79	95 504,64
6.	Dodatki energetyczne	6	260,60
7.	Realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	79	96 154,36
8.	Karta Dużej Rodziny	105	1 786,00
9.	Stypendia szkolne	19	37 800,00
10.	Pomoc obywatelom Ukrainy	2	1 200,00
	Świadczenie jednorazowe	6	1 800,00
11.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	16	241 604,83
12.	Opieka 75+	19	67 305,00
13.	Dodatek osłonowy	1316	835 819,85
14.	Dodatek węglowy	3	9 180,00
15.	Inne źródła ciepła: ochrona szczególna odbiorców paliw gazowych	13	1 699, 76
	Szczególne rozwiązania w zakresie innych źródeł ciepła dla odbiorców wrażliwych	1	8 160,00

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
16	Ochrona szczególna odbiorców energii elektrycznej	51	61 200,00

Zadania własne

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
Zadania własne			20 432,00
1.	Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki celowe	37	2 920,00
a)	Przyznane w celu zabezpieczenia niezbędnych potrzeb życiowych (odzież, żywność, opał, leki, bieżące opłaty związane z utrzymaniem mieszkania)	46	3 512,00
b)	Sprawienie pogrzebu	2	8 000,00
c)	Zdarzenie losowe - pożar	1	6 000,00
2.	Dodatki mieszkaniowe	25 (rodzin)	57 479,34
3.	Realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	72	19 233,10
4.	Program osłonowy w zakresie pomocy lekowej	198	21 750,56
5.	Opłacenie pobytu w Domach Pomocy Społecznej	7	305 129,69
6.	Utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	8 dzieci (4+ 4)	66 162,11
7.	Stypendia szkolne	19	7 800,00
8.	Zakup usług - transport		19 542,07
9.	Usługi opiekuńcze		113 197,00
10.	Najem pomieszczeń		43 553,46
11.	Koszty pobytu w schronisku	1	2 598.00
12.	Prowizja bankowa +porto		8 148,10

13.	Korespondencja		17 265,41
-----	----------------	--	------------------

Dochody

L.p.	Źródła	Kwota
		198 183,84
1.	Kapitalizacja odsetek	4 307,71
2.	Wpłaty z tyt. opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia	918,50
3.	Wpłaty z tytułu usług opiekuńczych	72 926,73
4.	Zwrot zaliczek alimentacyjnych dokonanych przez dłużników alimentacyjnych	45 760,15
5.	Wpłaty rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej i placówkach	1 109,00
6.	Zwrot kosztów za posiłki uczestników ŚDS	4 833,35
7.	Ustawowe odsetki należne od dłużnika (dochód budżetu państwa)	58 102,03
8.	Zwrot świadczeń alimentacyjnych dokonanych przez dłużników	25 831,63

W wyniku prowadzonych działań pomocowych, wynikających z realizowanych świadczeń przez MOPS w Zabłudowie, rok budżetowy 2023 zamknięto kwotą 6 615 754,42. Zadania realizowane ze środków własnych to kwota 1 679 636,00 która stanowi 24% ogółu wydatków. Zadania zlecone finansowane z budżetu centralnego to kwota 4 936 118,42, która stanowi 76% wszystkich nakładów poniesionych w 2023r.

Koszty zatrudnienia pracowników ośrodka wyniosły 776 130,00 i stanowią 11% wszystkich kosztów.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Krynickich

W 2023 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Krynickich realizował swoje zadania zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, Ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

1. Liczba miejsc w Domu

1. Liczba miejsc w domu	30
2. Liczba uczestników ogółem (bez osób skierowanych na zastępstwo): w tym liczba uczestników w domu typu:	29
A – osoby przewlekle psychicznie chore	8
B – osoby z niepełnosprawnością intelektualną	7
C – osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	7
D – osoby ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną	7
2a. Liczba osób skierowanych na zastępstwo.	0
3. Liczba uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi w poszczególnych typach domów:	0
A	0
B	0
C	0
3a. Liczba uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną ogółem:	7
- ze spectrum autyzmu	0
- z niepełnosprawnością sprzężoną	7
- z niepełnosprawnością sprzężoną i ze spectrum autyzmu	0
4. Liczba osób korzystająca z usług ośrodka z innych gmin na podstawie zawartych porozumień	10
5. Liczba miejsc hostelowych	8
6. Liczba osób korzystających w ciągu roku z miejsc hostelowych:	0
- średni czasokres pobytu w hostelu liczony w miesiącach,	-
- przyczyna skierowania do hostelu	-

Środowiskowy Domu Samopomocy w Krynickich

2. Liczba miejsc w Domu:

1. Liczba miejsc w domu	30
2. Liczba uczestników ogółem (bez osób skierowanych na zastępstwo): w tym liczba uczestników w domu typu:	29
A – osoby przewlekle psychicznie chore	8
B – osoby z niepełnosprawnością intelektualną	7

C – osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	7
D – osoby ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną	7
2a. Liczba osób skierowanych na zastępstwo.	0
3. Liczba uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi w poszczególnych typach domów:	0
A	0
B	0
C	0
3a. Liczba uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną ogółem:	7
- ze spectrum autyzmu	0
- z niepełnosprawnością sprzężoną	7
- z niepełnosprawnością sprzężoną i ze spectrum autyzmu	0
4. Liczba osób korzystająca z usług ośrodka z innych gmin na podstawie zawartych porozumień	10
5. Liczba miejsc hostelowych	8
6. Liczba osób korzystających w ciągu roku z miejsc hostelowych:	0
- średni czasokres pobytu w hostelu liczony w miesiącach,	-
- przyczyna skierowania do hostelu	-

4. Formy i efekty prowadzonej działalności:

Treningi funkcjonowania w życiu codziennym - rodzaj:

- trening samoobsługi i zaradności życiowej
- trening higieny
- trening kulinarny
- zajęcia techniczne
- zajęcia krawiecko – dekoracyjne
- zajęcia komputerowe
- zajęcia rewalidacyjne w tym rewalidacja osób ze sprzężoną niepełnosprawnością -
- terapia ruchem

Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów - rodzaj:

- trening prowadzenia rozmowy
- trening umiejętności społecznych

Treningi umiejętności spędzania czasu wolnego - rodzaj:

- muzykoterapia
- zajęcia plastyczne
- zajęcia teatralne
- zajęcia fotograficzne
- zajęcia ogrodnicze
- biblioterapia
- rekreacja

Treningi umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami komunikacji werbalnej:

- trening umiejętności komunikacyjnych

5. Poradnictwo psychologiczne

Poradnictwo wewnętrzne – świadczone przez psychologa zatrudnionego na umowę o pracę jeden dzień w tygodniu po 8 godzin.

Formy prowadzonego poradnictwa:

Grupowe poradnictwo psychologiczne (zajęcia wspierająco - aktywizujące, omawianie spraw bieżących, dyskusja uczestników zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami oraz na tematy zaproponowane przez psychologa, omawianie minionego tygodnia, warsztaty wspierające rozwój uczestników).

Indywidualne poradnictwo psychologiczne (bezpośrednie rozmowy z uczestnikami m.in. o sprawach trudnych, trudnościach z emocjami, konstruowaniu prawidłowych relacji z pozostałymi uczestnikami ŚDS, omawianie sytuacji, zdarzeń rodzinnych). Ocena poziomu funkcjonowania, orientacji, kontaktów emocjonalnych, nastroju oraz aktywności uczestników.

Konsultacje z rodzinami osób uczęszczających do ŚDS- grupa wsparcia, bieżący kontakt z członkami rodzin uczestników ŚDS.

Konsultacje z pozostałymi Członkami Zespołu Wspierająco-Aktywizującego, w tym omawianie sytuacji, zachowań trudnych, nietypowych wśród uczestników. Konsultowanie form postępowania terapeutycznego w odniesieniu do indywidualnych potrzeb i możliwości podopiecznych.

Poradnictwo zewnętrzne – wykonywane przez lekarza psychiatrę zatrudnionego na umowę zlecenie, świadczące usługi raz na dwa miesiące przez 4 godziny.

Liczba uczestników korzystających z usług psychologa oraz psychiatry: 29

6. Ponadto realizowano zadania:

Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych - Pomoc pracowników w zarejestrowaniu uczestnika do lekarza pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów, monitorowanie terminów wizyt uczestników potrzebujących wsparcia w tym zakresie, pomoc w realizacji recept.

Efekt działania: - usprawnienie dostępu do lekarza pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów.

Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - pomoc w wypełnianiu druków urzędowych, monitorowanie okresów składania cyklicznych wniosków, informowanie o przysługujących świadczeniach i formach pomocy.

Efekty działania: sprawniejsze realizowanie formalności, załatwianie zobowiązań w wyznaczonym terminie, zwiększenie świadomości uczestników o przysługujących prawach,

Niezbędna opieka - pracownicy, w czasie pobytu uczestników w placówce, przez cały czas świadczą niezbędną opiekę w zależności od sytuacji, pomagają w sytuacjach, w których uczestnicy nie radzą sobie samodzielnie (czynności higieniczne, przemieszczanie się po ośrodku, pomoc w ubieraniu się, zakładaniu butów) - dbają o ich bezpieczeństwo.

Efekty działania: wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród uczestników.

Terapia ruchowa - prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu usprawnienia ogólnoruchowego, rekreacji ruchowej i turystyki. Przygotowywanie uczestników do udziału w konkursach sportowych.

Efekty działania: poprawa kondycji sportowej, poprawa sprawności fizycznej, zniwelowanie istniejących dysfunkcji ruchowych, podniesienie świadomej aktywności rekreacyjno - ruchowej, udział uczestników w rozgrywkach i zawodach sportowych.

Wyżywienie – Uczestnicy korzystali z gorącego posiłku, który finansowany był w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz w ramach zapewnienia gorącego posiłku przez ŚDS, uczestnicy przygotowywali sobie śniadanie w ramach treningu kulinarnego.

Efekt działania: - objęcie uczestników pomocą w zakresie dożywiania Program Rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, objęcie uczestników posiłkiem w ramach działalności ŚDS, dodatkowo uczestnicy przygotowywali codziennie śniadanie w ramach treningu kulinarnego.

Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne - organizowanie pogadarek z zakresu doradztwa zawodowego, dotyczących predyspozycji uczestników odnośnie zatrudnienia zarobkowego oraz ewentualnego uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Efekt działania: - wzrost wiedzy i świadomości uczestników zajęć dotyczącej możliwości korzystania z innych form wsparcia oraz możliwości pracy zarobkowej.

Opis działań podjętych dla uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną - uczestnicy z niepełnosprawnością sprzężoną mają zwiększoną ilość godzin z psychologiem o zajęcia rewalidacyjne. Celem zajęć jest stymulacja rozwoju poznawczego i pamięci. Prowadzenie ćwiczeń poprawiających koncentrację uwagi oraz usprawnienie motoryki rąk i koordynacji wzroku. Uczestnicy mają możliwość pobudzania swoich zmysłów: wzroku, słuchu - za pomocą światła, dźwięku, oraz dotyku.

7. Transport

Ośrodek zapewnia dowóz uczestników z miejsca zamieszkania do ŚDS oraz powrót z ŚDS do miejsca zamieszkania. Zadanie było realizowane przy współpracy z zewnętrzną firmą świadczącą usługi przewozowe WSCHÓD EXPRESS do czerwca 2023 r., od 03 lipca 2023 r. ŚDS w Krynickich dysponuje własnym środkiem transportu.

Średnia liczba osób korzystających z transportu – 27

Średnia liczba przejechanych dziennie km – 220

Średni miesięczny wydatek na transport w 2023 r.:

- realizowany przez firmę zewnętrzną koszt: 18 000 zł/ miesięcznie,
- realizowany we własnym zakresie koszt: 10 000 zł/miesięcznie

8. Otrzymane i wykorzystane środki finansowe w 2023 r.

Środki otrzymane i wykorzystane z budżetu Wojewody w rozdziale 85203 § 2010

Plan na 2023 r. to: 821 170,96 zł,

Środki otrzymane w 2023 r. to: 821 170,96 zł,

Środki wykorzystane w 2023 r. to: 815 902,02 zł

Środki otrzymane i wykorzystane z budżetu Gminy w rozdziale 85203

Otrzymane: 191 302,00 zł

Wykorzystane: 182 223,28 zł

9. Odpłatność za pobyt całodobowy w środowiskowym domu samopomocy w 2023 r.

Brak

10. Zasoby kadrowe środowiskowego domu samopomocy na dzień 31.12.2023 r.

Nazwa stanowiska pracy	Liczba zatrudnionych pracowników	Wielkość etatu
Kierownik ŚDS	1	1,00
Główna księgowa	1	0,50
Osoba sprzątająca	1	1,00
1 Terapeuta	1	1,00
2 Terapeuta	1	0,75
Instruktor Terapii	0,5	0,60
Pracownik socjalny	0,5	0,40
Opiekun	1	1,00
Opiekun	1	1,00
Psycholog	1	0,20
Razem	9	7,45

11. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia

Przyczyna odejścia z domu uczestnika	Liczba uczestników, którzy opuścili dom.	Czasookres uczęszczania na zajęcia ŚDS Liczba miesięcy
Usamodzielnienie	0	0
Umieszczenie w placówkach całodobowej opieki	2	24
Przejęcie do innej formy wsparcia	0	0

Przyczyna odejścia z domu uczestnika	Liczba uczestników, którzy opuścili dom.	Czasookres uczęszczania na zajęcia ŚDS Liczba miesięcy
Rezygnacja uczestnika	6	127
Sytuacja zdrowotna	0	0
Zmiana miejsca	0	0
Zgon	2	40
Razem	10	191

Ocena realizacji zadań ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania domu.

W 2023 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Krynickich realizował swoje zadania zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, Ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Realizacja poszczególnych zadań w 2023 roku była zgodna z wyznaczonym planem pracy. Poszczególne zadania - terapia, treningi były systematycznie prowadzone i zostały w pełni zrealizowane. Zakres i poziom świadczonych usług został dostosowany do poziomu i umiejętności uczestników. Realizacja planowanych działań korzystnie wpłynęła na uczestników. Wszyscy uczestnicy nabyli nowe umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości ich życia i zaradności osobistej. Uczestnictwo w zajęciach sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni, lepiej radzą sobie w otaczającej rzeczywistości. Działalność ŚDS jest pozytywnie postrzegana w środowisku lokalnym.

W 2023 roku udało się pozyskać środki z Fundacji PGNiG na realizację projektu- „Wsparcie terapeutyczne uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Krynickich” (zajęcia artystyczno-teatralne, warsztaty rękodzielnicze) kwota 10 200 zł oraz kwotę 2 000 zł na zakup pieca do wypalania gliny od Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego.

Ponadto w 2023 roku dla uczestników zorganizowano:

- wyjazd na koncert do Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina,
- 1 wycieczka do Centrum Wystawowego Pronar,
- przyjazd do Ośrodka i koncert uczniów Liceum Muzycznego w Białymstoku,
- wyjazd na festyn do DPS w Jałowiec,
- wizyta leśniczego z Nadleśnictwa Bielsk Podlaski,
- spotkanie z ornitologiem,
- spotkanie z Pocztovcem - dzień Poczty Polskiej,
- piknik integracyjny Kolorowe Lato dla uczestników oraz dla członków ich rodzin, a także dla społeczności lokalnej.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pracownicy ŚDS w 2023 roku uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- szkolenie dla pracowników Trening Umiejętności Społecznych dla Środowiskowego Domu Samopomocy zgodnie z Rozporządzeniem,

- szkolenie dla pracownika - Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2023 r.,
- szkolenie dla pracowników Terapia Zajęciowa- Bank pomysłów z elementami treningu umiejętności społecznych,
- szkolenie dla pracowników Trening Umiejętności Komunikacyjnych w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- szkolenie pracowników z BHP i PPOŻ,
Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej i obsługa apteczki, zwalczanie pożarów i ewakuacja pracowników,
- szkolenie dla pracowników - Dobre praktyki oraz wykorzystanie prostego języka w pracy z osobami z niepełnosprawnościami",
- szkolenie dla pracownika - Zamknięcie ksiąg rachunkowych na 2023 r. w samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz sporządzenie sprawozdań finansowych,
- szkolenie dla pracownika - Profesjonalny opiekun osoby starszej, niepełnosprawnej.

Uczestnicy wraz z Instruktorami w ramach zajęć ogrodniczych założyli ogród sadzili warzywa i dbali o ich wzrost i zbiór.

Kultura

Miejski Ośrodek Animacji Kultury w Zabłudowie

Miejski Ośrodek Animacji Kultury w Zabłudowie w 2023 roku realizował cele z zakresu rozwijania i zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy Zabłudów, upowszechniania wiedzy i nauki, organizowania różnych form edukacji kulturalnej i wychowania poprzez sztukę. Organizował w 2023 roku różnorodne formy uczestnictwa zespołowego w kulturze, imprezy kulturalne i sportowo-rekreacyjne oraz stałe formy zainteresowań i sekcje artystyczne.

MOAK otrzymał od organizatora dotację podmiotową na działalność w wysokości 960 000,00 zł. Koszty działalności statutowej wyniosły z dotacji podmiotowej 960 000,00 zł, ponadto ze środków własnych wydatkowano kwotę 48 533,49 zł. Ośrodek uzyskał przychody w kwocie 79 948,05 zł (z działalności statutowej, z kapitalizacji odsetek oraz z przychodów pozostałych).

MOAK zorganizował w 2023 roku 166 wydarzeń i działań kulturalnych mieszkańcom Gminy Zabłudów. Wzięło w nich udział ponad 8 700 osób. Odbyło się cykliczne XIII Wspólne Zabłudowskie Kolędowanie, odbywały się koncerty, warsztaty, ogniska, wystawy, konkursy, imprezy patriotyczne.

Podczas ferii i wakacji Miejski Ośrodek Animacji Kultury w Zabłudowie oraz placówki w terenie zaproponowały dzieciom i młodzieży ciekawe formy spędzania wolnego czasu: różnorodne warsztaty, wyjazdy do miejsc rekreacji, do kina, na basen, wycieczki, ogniska, itp. Uczestniczyło w nich od 35 do 40 osób dziennie, przez pięć dni w tygodniu.

W ciągu roku w każdej z placówek prowadzone były zróżnicowane koła zainteresowań (plastyczne, rzeźbiarskie, teatralne, ogólnorozwojowe, wokalne, fotograficzne, tenisa stołowego, zręcznościowe, muzyczne itp.). We wszystkich placówkach prowadzonych było 22 koła zainteresowań z udziałem 239 stałych uczestników.

Po raz drugi 24.06.2023 r. zorganizowano w Parku dworskim w Zabłudowie wydarzenie „Imieniny Jana Leończuka” - zmarłego w 2021 r. piewcy ziemi zabłudowskiej. Odbyło się spotkanie z jego przyjaciółmi, współpracownikami i rodziną. Wydarzenie uświetnił występ zespołu „Gęsia skórka Blues Band” podczas , którego wykonane zostały między innymi utwory do tekstu Jana Leończuka. Zaś 24.11.2023 r. drugą rocznicę śmierci Jana Leończuka – Honorowego Obywatela Zabłudowa i cenionego poety – uczczono wieczorem filmowym o poecie, wspomnieniami o nim, spotkaniem z miłośnikami poezji Jana prowadzonym przez Krzysztofa Kurianiuka.

Miejski Ośrodek Animacji Kultury, jak co roku, promował dorobek artystyczny nie tylko rodzimych twórców, ale i twórczość artystów z terenu powiatu białostockiego na 5 wystawach plenerowych i stacjonarnych. Swoje prace zaprezentowali między innymi Małgorzata Kasperowicz – z Zabłudowa, Luba Gawryluk mieszkanka Koźlik, Włodzimierz Naumiuk z Kaniuk ze swoimi akwarelami (znany raczej z działalności rzeźbiarskiej). Natomiast wystawa fotografii Wiktora Wołkowa zagościła w murach MOAK dzięki życzliwości i współpracy z Muzeum Podlaskim.

W 2023 roku ośrodek kultury współpracował z lokalnymi liderami np.: przy organizacji wydarzeń sportowych takich jak turniej halowej piłki nożnej, gimnastyki dla pań czy aerobiku. Dobrze układała się współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zabłudowie, Miejską Biblioteką w Zabłudowie, stowarzyszeniami, seniorami i szkołami z terenu gminy, z Ochotniczą Strażą Pożarną w Zabłudowie, KGW z terenu gminy, Związkiem Sybiraków, Środowiskowym Domem Samopomocy, z parafiami: rzymsko-katolickimi i prawosławnymi, IPN, PIK Białystok, ŚZŻAK, Politechniką Białostocką, Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, Nadleśnictwem Żednia, Komisariatem Policji, Podlaską Brygadą Obrony Terytorialnej, 18 Pułkiem Rozpoznawczym, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, regionalnymi mediami (prasą, radiem, telewizją). Od wielu lat trwa współpraca z parafiami obu wyznań np. przy organizacji zabaw integracyjnych dla dzieci, koncertów oraz imprez patriotycznych.

Ubiegły rok minął pod znakiem wielu rocznic historycznych. Organizowano i współorganizowano uroczystości patriotyczne w Zaciszu, w Pawłach, w lesie koło Folwark Małych (z udziałem delegacji z gmin Ciechanowiec, Rudka, Brańsk, Klukowo, Grodzisk, przedstawiciele rodzin pomordowanych), 105. rocznicę odzyskania niepodległości Polski, obchody 232. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Zorganizowano Dzień Dziecka w Parku dworskim w którym uczestniczyło ok. 130 naszych milusińskich. Odbyły się koncerty z okazji Dnia Kobiet, dwa koncerty w ramach wydarzeń „Piątek Live”. W Parku Dworskim na nowej scenie plenerowej zostały zorganizowane 470.

Urodziny Zabłudowa. Odbyła się inscenizacja kostiumowa nadania praw miejskich miastu Zabłudów, pokaz tańców dworskich, pokazy z życia dworu zabłudowskiego (strzelanie z arkebuz i rusznicy, musztra piechura, szkolenie puszkacza, strzelanie z łuku), wystawka XVIII-wiecznej broni. Gwiazdami wieczoru były zespoły „LemOn” „Wiktor Dyduła”, „Szeptucha”.

Ważnym zadaniem Miejskiego Ośrodka Animacji Kultury jest podtrzymywanie tradycji związanej z obrzędowością. Zorganizowano online różnorodnie tematycznie warsztaty, spotkania, które promowały tradycje i obrzędy. Działające zespoły ludowe i folklorystyczne (Folwarczanki, Barwianka, Reczańka, Rosy), wspierane przez Miejski Ośrodek Animacji Kultury m.in. poprzez zatrudnianie instruktorów – odtwarzają dawne śpiewy: kolęd, pastorałek, konopielek, pieśni wielkopostnych, majowych, dawnych, pieśni patriotycznych, ludowych pieśni i piosenek czy obrzędów charakterystycznych dla różnych części naszej gminy (wicie wieńców dożynkowych). Zespoły promują gminę podczas występów w różnych miejscowościach i na różnych imprezach w regionie. W 2022 r. podczas festiwali, przeglądów i konkursów godnie reprezentowali swoją gminę zdobywając czołowe miejsca i liczne wyróżnienia. Zespół Reczańka wyśpiewał I miejsce w eliminacjach centralnych XXX Ogólnopolskiego Festiwalu „Piosenka Białoruska 2023”; II miejsce w Konkursie Piosenki Ukraińskiej „Z Podlaśkoji Krynyci”. Połączone siły zespołów „Reczańka” i „Folwarczanki” brały udział w nagraniu filmu fabularnego w reżyserii Bartosza Prokopowicza. Natomiast zespół „Folwarczanki” koncertował na jubileuszu 160-lecia powstania Kółek Rolniczych i KGW w Warszawie. Zespół „Barwianka” od kilku lat uświetnia swoimi koncertami „Obiady czwartkowe” - spotkania diabetyków i uczestniczył w nagraniu „Biesiady Imieninowej” przez TVP. Zespół „Rosy” uświetnia swoimi występami liczne festyny w regionie podlaskim. MOAK dofinansowywał większość wyjazdów poprzez zapewnienie transportu zespołom. W 2023 roku wszystkie zespoły łącznie wystąpiły 69 razy.

Uczestnicy koła plastycznego wzięli udział w kilku konkursach ogólnopolskich. Zajęli III miejsce i 7 kwalifikacji do wystawy ogólnopolskiej w konkursie „Rzeka dziedzictwo kultury i tradycji” organizowanym przez Dom Kultury w Łapach. W konkursie pn: „traktor, kombajn, łąka, zboże, na wsi być bezpiecznie może” również zajęli III miejsce i zdobyli 5 wyróżnień.

W ramach poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami dostosowana została do standardów WCAG 2.1 strona internetowa ośrodka kultury. Informacja o działalności MOAK została zamieszczona również w wersji języka migowego, zawiera m.in. powiększone pismo kontrastowe dla słabowidzących. Podjęto również inne działania zmierzające do spełnienia pozostałych wymogów.

W zakresie oszczędzania energii elektrycznej w lokalach będących w zarządzie MOAK zakupiono i wymieniono oświetlenie żarowe we wszystkich placówkach terenowych w całości lub w większości pomieszczeń na energooszczędne (Zabłudów, Ryboły, Rafałówka, Halickie).

W kwietniu 2020 r. została uruchomiona strona internetowa Zabłudowskie Archiwum Cyfrowe. W 2023 r. trwało dalsze digitalizowanie 132 nowych obiektów (fotografii

powierzonych przez mieszkańców ze zbiorów prywatnych, dokumentów, kronik, publikacji, nagrań audio i VHS. Praca nad rozwojem ZAC i digitalizacja zbiorów trwają nadal.

W 2023 r. zatrudniono 2 osoby na okres próbny. Rozwiązaniu uległa jedna umowa o pracę z tytułu upływu czasu, na który zostały zawarte. Na urlopie rodzicielskim przebywał 1 pracownik. W ciągu minionego roku w ośrodku pracowało 12 osób na umowy o pracę i 4 osoby na umowy cywilnoprawne.

Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie

Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie jest samodzielną instytucją kultury, której organizatorem jest Samorząd Gminy. Biblioteka posiada statut instytucji kultury uchwalony przez Radę Miejską w Zabłudowie dnia 26 kwietnia 2002 r. Biblioteka wpisana jest w rejestrze kultury prowadzonym przez Organizatora pod pozycją nr 2. Biblioteka ma swój NIP i numer statystyczny – Regon. Na terenie Gminy Zabłudów funkcjonują 3 biblioteki: Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie i 2 filie biblioteczne: w Rafałówce i Rybołach.

W bibliotece głównej oraz filiach bibliotecznych zatrudnionych jest łącznie 6 osób. Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie - 2 osoby w pełnym wymiarze etatu, księgowa 1/4 etatu, sprzątaczką 1/2 etatu. FB Rafałówka – młodszy bibliotekarz 1/2 etatu, FB Ryboły – starszy bibliotekarz 3/4 etatu.

ZBIORY BIBLIOTECZNE:

W 2023 roku do 3 bibliotek wpłynęło łącznie 1278 pozycji książkowych (w tym: ze środków samorządowych 626 wol.). Wydatki na zakup książek 30881,54 (z dotacji podmiotowej na kwotę 16 600,00 zł. ze środków własnych 14 281,54zł.)

Łączny księgozbiór w 3 bibliotekach na dzień 31 grudnia 2023 wynosi 47 963 wol. Na ubytki spisano 563 książki (zniszczone).

CZYTELNICY:

Zapisało się do bibliotek 773 czytelników, 293 to czytelnicy do lat 15, 558 to czytelnicy biblioteki w Zabłudowie.

UDOSTĘPNIANIE

Ogółem w ciągu roku wypożyczono 16 851 wol. z czego 3370 to literatura piękna dla dzieci i młodzieży. Na miejscu udostępniono 1749 wol. z różnych dziedzin wiedzy, szczególnie dla dzieci najmłodszych. Udzielono 355 informacji (w tym 217 elektronicznych). **W 2023 roku biblioteki odwiedziło 9 345 użytkowników.**

POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODÓW NA DZIAŁALNOŚĆ BIEŻĄCĄ I INWESTYCJE

- **Dofinansowanie w kwocie 22 798, 00 zł** ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Promocja Czytelnictwa 2023. Na projekt "Dzień dobry z biblioteką !"(łączna wartość projektu 28 497,50 zł),
- **Dofinansowanie w kwocie 8 076,00zł.** ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu NPRCz 2.0 Priorytet 1 K.I. 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych,

- **Dofinansowanie w kwocie 2 692,00zł.** ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu NPRCz 2.0 Priorytet 1 K.I. 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych,
- **Dotacja- Darowizna w kwocie 4 000,00 zł** ze środków Podlasko- Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie na zakup książek terapeutycznych, psychoedukacyjnych, relaksacyjnych, motywacyjnych dla dzieci w ramach projektu ph „ Regał z emocjami”,
- **Dofinansowanie w kwocie 2 000, 00 zł.** Od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabłudowie na działania profilaktyczne,
- Pozyskano trzy urządzenia Czytak od Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Larix" im. Henryka Ruszczyca

UDZIAŁ W PROGRAMACH/ PROJEKTACH

- **„Dzień dobry z biblioteką”**- ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Promocja Czytelnictwa 2023,
- **Projekt "Podlasie dobrze zna się"**, zrealizowany w Zabłudowie w ramach stypendium Marszałka Województwa Podlaskiego w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Zrealizowano dzięki współpracy z Dominikiem Sołowiejem,
- **„Odczytać świat. Spotkanie z reportażem”** dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Zrealizowano dzięki współpracy z Książnicą Podlaską im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku,
- **Dyskusyjny Klub Książki - dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,**
- **„Mała książka wielki człowiek”** kampania realizowana przez Instytut Książki,
- **Narodowe Czytanie** – ogólnopolska akcja społeczna, **Noc bibliotek** – ogólnopolska akcja społeczna,
Akcja Żonkile – ogólnopolska akcja społeczna

STAN BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

- W kwietniu br rozpoczęto prace związane z utworzeniem **magazynu bibliotecznego**, który mieści się w Domu Kultury w Rafałówce. Prace zw. z tworzeniem magazynu obejmowały: dostosowanie pomieszczenia w Domu Kultury w Rafałówce, utworzeniu bazy - książ inwentarzowych z książkami przewożonymi do magazynu, wprowadzaniu do programu MAK+ inf. Informacji o każdym przewiezionym wol. o zmianie jego lokalizacji, dostępności. Do magazynu został przewieziony księgozbiór bogaty treścią, sporadycznie wypożyczany. Magazyn biblioteczny działa na zasadzie zamówień – rewers biblioteczny. Pracownik - bibliotekarz z filii bibliotecznej w Rafałówce po otrzymaniu zamówienia, dostarcza zamówione książki, w następnym dniu roboczym do biblioteki głównej - z racji lokalizacji (w tym samym budynku mieści się Filia biblioteczna) zastosowany system dostarczania zamówień jest całkowicie bezpłatny. Prace remontowe związane z tworzeniem magazynu ukończono na początku czerwca 2023.
- W związku z przewiezieniem części księgozbioru do magazynu bibliotecznego, w maju 2023 przeprowadzono remont czytelnicy, który obejmował odnowienie i malowanie ścian, wymianę części regałów.
- W maju 2023 przeprowadzono prace polegające na myciu i malowaniu elewacji budynku

MBP w Zabłudowie (1 etap) uprzątnięto i odświeżono barierki, chodnik, ogrodzenie.

- W listopadzie 2023 przeprowadzono remont w fb w Rybołach polegający na szpachlowaniu, malowaniu ścian oraz wymianie oświetlenia na energooszczędne.
- W grudniu 2023 przeprowadzono remont wypożyczalni w MBP w Zabłudowie, polegający na szpachlowaniu, malowaniu, wymianie oświetlenia na energooszczędne.

OBSŁUGA SPECJALNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW BIBLIOTEK

- dostosowano stronę internetową biblioteki **do potrzeb osób z niepełnosprawnościami według standardów WCAG 2.1**
- w ramach współpracy z Stowarzyszeniem "Larix", pozyskano trzy cyfrowe odtwarzacze dla osób niewidomych, słabowidzących i seniorów. Czytelnicy mogą wypożyczać Czytaka wraz z cyfrowymi książkami mówionymi. Zbiory do Czytaka: w ramach porozumienia ze stowarzyszeniem, „Larix” biblioteka posiada bezpłatny dostęp do 3752 książek mówionych w wersji cyfrowej,
- **MAK+** Użytkownicy bibliotek mają zdalny dostęp do wprowadzonych zbiorów. MAK+ (MakPlus) – jest elektronicznym, zintegrowanym systemem bibliotecznym, stworzonym i rozwijanym przez Instytut Książki,
- **ACADEMICA** Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie należy do systemu Academica. Posiada terminal, dostępny w czytelni. Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna Academica jest innowacyjnym narzędziem Biblioteki Narodowej umożliwiającym natychmiastowy dostęp do współczesnych publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy z poszanowaniem zapisów prawa autorskiego.
- „**Książka na telefon**”.– bibliotekarze dostarczają książki do domu seniorom, osobom z niepełnosprawnościami.

PODSUMOWANIE

W Raporcie znajdziecie Państwo informacje na temat tego ile udało nam się zrealizować w 2023 roku oraz jakie zadania jeszcze przed nami.

Podsumowując rok 2023 należy zauważyć, iż był to czas kończącej się kadencji. W latach 2018-2023 dla Gminy Zabłudów udało się zrealizować kilkanaście dużych projektów, natomiast w roku 2023 dzięki pozyskanym środkom finansowym rozpoczęliśmy również realizację dużych inwestycji, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

Przy lekturze Raportu warto pamiętać, że jest on informacyjnie i logicznie skorelowany ze sprawozdaniem z realizacji budżetu gminy za miniony rok.

Raport o stanie Gminy pokazuje te same dane finansowe w innym przekroju informacyjnym, a oprócz nich pokazuje najważniejsze efekty i rezultaty funkcjonowania gminy.

Dobro Mieszkańców Naszej Gminy jest najważniejsze.

Wszystkim bardzo dziękuję za ciężką pracę, pomoc, wsparcie i poświęcenie w realizacji zamierzonych celów. Konstrukttywne rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, wzajemne zrozumienie i zaufanie to podstawa budowania wspólnego dobra.

Mam nadzieję, że podczas lektury dokumentu odnajdziecie w nim Państwo najważniejsze informacje na temat realizowanych przez nas zadań i poznacie złożoność procesów zarządzania Gminą.